

B098 – «Спорт»

B098 – «СПОРТ»

Волейбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ҰПАЙЛАРЫ																	
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
		ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
1	1,5 метр диаметрдегі шеңбер бойымен, допты жоғарыдан қағып беру, биіктігі - 2метр немесе одан жоғары. (допты 10 рет беруден 1 рет еркін жөндеуге мүмкіндігі беріледі. Тапсырманы орындау кезінде, шеңбер сызығын басуға болмайды).	10	9	8	7	6	5	4	3	2	10	9	8	7	6	5	4	3	2
2	Жоғарыдан тіке допты ойынға қосу 1, 5, 6, аймақтарына үш рет (беру саны) (Нұсқаушының көрсеткен аймағына түсіру керек.)	10	9	8	7	6	5	4	3	2	10	9	8	7	6	5	4	3	2
3	1,5 метр диаметрдегі шеңбер бойымен, допты төменнен қағып беру, биіктігі - 2метр немесе одан жоғары. (допты 10 рет беруден 1 рет еркін жөндеуге мүмкіндігі беріледі. Тапсырманы орындау кезінде, шеңбер сызығын басуға болмайды).	10	9	8	7	6	5	4	3	2	10	9	8	7	6	5	4	3	2

В098 – «СПОРТ»
Волейбол спорт түрі бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	1,5 метр диаметрдегі шеңбер бойымен, допты жоғарыдан қағып беру, биіктігі - 2метр немесе одан жоғары. (допты 10 рет беруден 1 рет еркін жөндеуге мүмкіндігі беріледі. Тапсырманы орындау кезінде, шеңбер сызығын басуға болмайды).	10	9	8	7-дейін	10	9	8	7-дейін
2	Жоғарыдан тіке допты ойынға қосу 1, 5, 6, аймақтарына үш рет (беру саны) (Нұсқаушының көрсеткен аймағына түсіру керек.)	10	9	8	7-дейін	10	9	8	7-дейін
3	1,5 метр диаметрдегі шеңбер бойымен, допты төменнен қағып беру, биіктігі -2метр немесе одан жоғары. (допты 10 рет беруден 1 рет еркін жөндеуге мүмкіндігі беріледі. Тапсырманы орындау кезінде, шеңбер сызығын басуға болмайды).	10	9	8	7-дейін	10	9	8	7-дейін

В098-«Спорт»
Футбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (уақытпен)	7.0 с	7.5 с	8.0 с	8.5 с	9.0 с	9.3 с	10.5 с	11.0 с	11.5 с	8.0с	8.2с	8.5 с	9.0с	9.5 с	10.0 с	10.2 с	10,5 с	11 және одан төмен
2	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	25	20	15	10	9	40	35	30	25	20	18	17	16	15
3	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	20	15	14	13	10	35	30	25	20	18	16	15	14	13

ЕСКЕРТУ

1. Қозғалмайтын допқа 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.

2. Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек түзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).

3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м x 5м), 3 соққы орындалады Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.

4. Допты қолмен қашықтыққа және дәл лақтыру. 3 рет лақтыру төрт қадамнан кейін квадраттармен қашықтыққа (5м x 5м) тигізумен жасалады. Квадратқа тигізу мен алысқа лақтыру қашықтығы бағаланады. Нормативті тек қақпашылар орындайды.

**В098-«Спорт»
Футбол спорт түрі бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)**

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты алып жүру және содан кейін қақпаға соққы жасау (секундтармен)	7,0с	7,5с	8, 0 с	8,5 с	8,0с	8,2с	8,5 с	9,0 с
2	Алысқа және дәлдікке соққылар (метрмен)	45	40	35	30	40	35	30	25
3	Қақпашының допты лақтыруы (метрмен)	40	35	30	25	35	30	25	20

ЕСКЕРТУ

1. Қозғалмайтын допқа 16,5 м қашықтықтан қақпа сызығынан соққы жасау. Доп соққыдан кейін ауада қақпа сызығын кесіп өтіп, жерге кем дегенде 10 мм тиіп тұруы керек. 10 соққы орындалып, дәл соққылар саны бағаланады (1 әрекетке рұқсат етіледі). Бұл норматив тек алаң ойыншыларына арналған.

2. Допты қақпадан 30 м қашықтықта орналасқан бастапқы нүктеден алып жүру, содан кейін нысанаға тигізу. 4 тірек тұзу сызыққа орналастырылған: біріншісі бастапқы нүктеден 3 м, келесі одан 3 м қашықтықта, осы тіректерді айналдырып, айып алаңының сыртынан қақпаға тебу керек. Мақсатқа жету міндетті. Сынама уақыт бойынша бағаланады (2 әрекетке рұқсат етіледі).

3. Алысқа және дәлдік соққы жасау. Допты қашықтықтағы квадраттарға дәл тигізу орындалады (5м x 5м), 3 соққы орындалады. Квадраттар мен шаршы алаңға соғылу бағаланады. Нормативті барлық қатысушылар орындайды.

4. Допты қолмен қашықтыққа және дәл лақтыру. 3 рет лақтыру төрт қадамнан кейін квадраттармен қашықтыққа (5м x 5м) тигізумен жасалады.

Квадратқа тигізу мен алысқа лақтыру қашықтығы бағаланады. Нормативті тек қақпашылар орындайды.

В098-«Спорт»
БВ01406 Бейімделген дене шынықтыру педагогы БББ
Зағип жандарға
Голбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ							
		5	10	20	25	30	35	40	45	50	5	15	25	30	35	40	45	50
1	Допты дәл бағытта лақтыру (қақпаға, 6–9 м)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8
2	Допты алып жүру және лақтыру (уақыт)	10+ сек	10 сек	9,5 сек	9,0 сек	8,5 сек	8,0 сек	7,5 сек	7,0 сек	6,5 сек	10 сек	9,5 сек	9,0 сек	8,5 сек	8,0 сек	7,5 сек	7,0 сек	6,5 сек
3	Допты алысқа лақтыру (метр)	10-м	10 м	12 м	15 м	18 м	20 м	25 м	30 м	35 м	5 м	8 м	10 м	13 м	15 м	20 м	25 м	30 м
4	Қорғаныста допты тоқтату (рет саны)	1	2	3	4	5	6	7	8	10	1	2	3	4	5	6	7	8

В098-«Спорт»
БВ01406 Бейімделген дене шынықтыру педагогы БББ
Зағип жандарға
Голбол спорт түрі бойынша нормативтер
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ							
		4	6	8	10	12	14	16	18	20	4	6	8	12	14	16	18	20
1	Допты дәл бағытта лақтыру (қақпаға, 6–9 м)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8
2	Допты алып жүру және лақтыру (уақыт)	10+ сек	10 сек	9,5 сек	9,0 сек	8,5 сек	8,0 сек	7,5 сек	7,0 сек	6,5 сек	10 сек	9,5 сек	9,0 сек	8,5 сек	8,0 сек	7,5 сек	7,0 сек	6,5 сек
3	Допты алысқа лақтыру (метр)	10-м	10 м	12 м	15 м	18 м	20 м	25 м	30 м	35 м	5 м	8 м	10 м	13 м	15 м	20 м	25 м	30 м
4	Қорғаныста допты тоқтату (рет саны)	1	2	3	4	5	6	7	8	10	1	2	3	4	5	6	7	8

В098-«Спорт»
6В01406 Бейімделген дене шынықтыру педагогы БББ
Тірек-қимыл аппараттарында зақымы бар жандарға
Бочча спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
		5	10	20	25	30	35	40	45	50	5	10	20	25	30	35	40	45	50
1	Допты нысанаға дәл лақтыру (рет)	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Зонаға дәл лақтыру (рет)	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Қашықтыққа дәл лақтыру (м)	2 м	3 м	4 м	5 м	6 м	7 м	8 м	9 м	10 м	1 м	2 м	3 м	4 м	5 м	6 м	7 м	8 м	9 м
4	Тактикалық лақтыру (рет)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9

В098-«Спорт»
6В01406 Бейімделген дене шынықтыру педагогы БББ
Тірек-қимыл аппараттарында зақымы бар жандарға
Бочча спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу бағдарламасы үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
		4	6	8	10	12	14	16	18	20	4	6	8	10	12	14	16	18	20
1	Допты нысанаға дәл лақтыру (рет)	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Зонаға дәл лақтыру (рет)	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	Қашықтыққа дәл лақтыру (м)	2 м	3 м	4 м	5 м	6 м	7 м	8 м	9 м	10 м	1 м	2 м	3 м	4 м	5 м	6 м	7 м	8 м	9 м
4	Тактикалық лақтыру (рет)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9

В098-«Спорт»

Баскетбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАР									ҰПАЙЛАР								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	4 м және 6,25 м қашықтықтан кезекпен 10 лақтыру (ұпай саны)	15	13	12	11	10	8	7	6	5 және одан төмен	15	13	12	11	10	8	7	6	5 және одан төмен
2	Айып лақтырулары -10 лақтыру (қабылдаулар саны).	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1
3	Жылдамдық техникасы (үш дөңгелекке орналасқан үш кедергіден өтіп, оң қолмен себетке лақтыру, содан соң кері бағытта сол қолмен лақтыру) (секундпен).	18,5	19,5	20,5	21,5	22,0	22,5	22,8	23,0	23,5	21,5	22,0	22,5	23,0	23,5	24,0	24,5	25,0	25,5
4	Қорғаныс тұрысында 6 нүкте бойынша қозғалу (секундпен)	12,8	13,0	13,2	13,4	13,6	13,8	14,0	14,5	15,0	13,2	13,4	13,6	13,8	14,0	14,5	14,7	14,9	15,0

ЕСКЕРТУ:

1. Қорытынды ұпай барлық бес жаттығудың орташа арифметикалық ұпайы ретінде есептеледі, олар кестеде көрсетілген.
2. Лақтырулар әртүрлі қашықтықтағы 10 нүктелерден кезекпен орындалады. Нүктелер қақпаның екі жағында симметриялық, параллельді сызық бойынша орналасқан және қақпа орталығының проекциясы арқылы өтеді, сондай-ақ қақпаға 45 және 90 градус бұрышпен бағытталған сызықтарда орналасады. Жиынтық ұпай саны ескеріледі, мұнда 6,25 м қашықтықтан әрбір соққы үшін үш ұпай, қалған қашықтықтар үшін екі ұпай беріледі.
3. Ойыншы щиттың алдынан себет астындағы шеткі сызық доппен айналып шығуды бастайды, кедергілерді айналып өтеді: оң қолымен – сол қолымен – оң қолымен, қимылда жүріп щиттың астынан оң қолымен лақтыру жасайды. Содан кейін алаңның сыртына 0,5 м қашықтықта жатқан басқа допты алып, щиттың алдынан кері бағытта қозғалып, сол қолымен – оң қолымен – сол қолымен қайта өтеді де, қимылда жүріп сол қолымен себетке лақтыру жасайды. Секундомер екі рет себетке доп түскенде тоқтайды.
4. 1 нүкте - қақпа астындағы басты сызықта, 2 нүкте - айып лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3 нүкте - айып лақтыру сызығының доғасының шыңы, 4 нүкте - айып лақтыру сызығы сол жақ шеті, 5 нүкте - алаңның оң жақ бұрышы, 6 нүкте- алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы ешқандай үзіліссіз, бірінен кейін бірі бастапқы 1-нүктеден 2, 3, 4, 5, 6-нүктелерге қарай жүгіріс жасап, әр нүктеде міндетті түрде соққы жасап, әр жолы қайтадан 1-нүктеге оралуы тиіс. 1. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейінгі жүгірістер алға қарап орындалады, ал 1-нүктеге кері оралу - артқа қарап (арқамен) жүгіру арқылы жүзеге асырылады. 1-нүктеден 5 және 6-нүктелерге дейін және кері қозғалыс – қапталмен қадам жасау әдісімен орындалады. Секундомер 1-нүктеге тиген сәтте тоқтайды.

**Баскетбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу түрі үшін)**

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Қашықтықтан лақтырулар, 4 және 6,25 м қашықтықтан кезекпен 10 лақтыру (ұпай саны).	15	13	12	11	15	13	12	11
2	Айып лақтырулары - 10 лақтыру (дәл түсу саны).	9	8	7	6	9	8	7	6
3	Жылдамдық техникасы (3 шеңберде тұрған үш кедергіні айналып өту, оң қолмен себетке лақтыру; және кері бағытта сол қолмен лақтыру) (секундпен).	18,5	19,5	20,5	21,5	21,5	22,0	22,5	23,0
4	Қорғаныс тұрысында 6 нүкте бойынша қозғалу (секундпен).	12,8	13,0	13,2	13,4	13,2	13,4	13,6	13,8

ЕСКЕРТУ:

1. Қорытынды балл барлық бес жаттығудың орташа арифметикалық ұпайымен есептеледі, олар кестеде көрсетілген.
2. Лақтырулар 10 түрлі қашықтықтағы нүктелерден кезектесіп орындалады. Нүктелер щиттың екі жағында симметриялы орналасып, қақпа астындағы басты сызықтан параллель сызыққа, қақпа ортасының проекциясынан өтетін сызықта орналасады, сондай-ақ 45 және 90 градус бұрышта щитқа қатысты сызықтарда орналасады. Жалпы соғылған ұпайлар саны есепке алынады, мұнда 6,25 м қашықтықтан әр соққы үшін үш ұпай, қалған қашықтықтар үшін екі ұпай беріледі.
3. Ойыншы қақпа астындағы басты сызықтан щит астынан бастап, кедергілерді айналып өтеді: оң қолымен – сол қолымен – оң қолымен кедергілерді айналып өтеді, содан кейін оң қолымен щит астынан қозғала отырып лақтыру жасайды. Бірден алаңның сыртына 0,5 м қашықтықта жатқан басқа допты алып, кері бағытта сол қолымен – оң қолымен – сол қолымен қозғалып, сол қолымен щит астынан себетке лақтырумен аяқтайды. Секундомер себетке екі рет соққы жасаған кезде тоқтайды.
4. 1 нүкте -себет астындағы шеткі сызық, 2 нүкте -айып лақтыру сызығының оң жақ шеті, 3нүкте - айып лақтыру аймағының доғасының шыңы, 4 нүкте - айып лақтыру сызығының сол жақ шеті, 5 нүкте - алаңның оң жақ бұрышы, 6 нүкте - алаңның сол жақ бұрышы. Ойыншы үзіліссіз бастапқы 1-нүктеден 2, 3, 4, 5, 6-нүктелерге дейін жылдамдықпен қозғалып, әр нүктеде жатқан доптарды ұрып, әр қайтып келген сайын 1-нүктеге қайта оралады. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейін жылдамдықпен қозғалу алдымен бетпен, 1-нүктеге қайту – арқамен, ал 1-нүктеден 5, 6-нүктелерге дейін және кері қозғалу қадамдап жүзеге асырылады. 1-нүктеден 2, 3, 4-нүктелерге дейін жылдамдықпен алдыңғы жаққа қозғалады, 1-нүктеге қайту – арқамен, ал 1-нүктеден 5, 6-нүктелерге дейін және кері қарай қозғалу бүйірмен қозғалу арқылы жүзеге асады. Секундомер 1-нүктеге тигенде тоқтайды.

В098-«Спорт»

Гандбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері

(3 жылдық оқу мерзімі)

№	Жаттығыулар	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАРЫ										ҰПАЙЛАРЫ									
		50	45	35	30	25	20	15	10	5		50	45	35	30	25	20	15	10	5	
1	Допты дәлдікпен беру (8 берілген пас арасынан қаншасы дұрыс орындалды)	8	7	6	5	4	3	2	1	1		8	7	6	5	4	3	2	1	1	
2	Жүгіріп келіп қақпаға допты дәлдікпен соғу (12 сокқыдан қаншасы дәл түсті)	12	10	9	8	7	6	5	3	2		10	9	8	7	6	5	4	3	1	
3	Допты жүргізгеннен кейін дәлдікпен соғу (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	13,3	13,5	13,8	14,1		13,5	13,8	14,0	14,5	14,8	15,0	15,3	15,5	16,0	

ЕСКЕРТУ

1. ДӘЛДІККЕ БЕРУ: емтихан тапсырушы алаңның алдыңғы сызығында арқасымен тұрып, допты 20 метр қашықтықта алаңның қиғаш бойымен жүгіріп бара жатқан серіктесіне емтихан алушының белгісі бойынша береді

2. ЖҮГІРІП КЕЛІП ДОПТЫ ҚАҚПАҒА ДӘЛ БАҒЫТТАП СОҒУ: Допты 3 қадам жүгіріп 9 метрлік сызықтан (орталық позициядан) 60x60 см өлшеміндегі қақпа бұрыштарындағы мишеньдерге лақтыру қажет. 3 минут ішінде әр мишеньге 6 лақтыру жасау керек

3. ДОПТЫ ЖҮРГІЗГЕНЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ: Старт алдыңғы сызықтан беріледі, емтихан тапсырушы допты алаңның ортасына лақтырғаннан кейін, оны қуып жетіп, кез келген қашықтықтан мишеньге лақтыруды жүзеге асырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 қондырманы айналып өтіп, қарсы қақпаның бұрышында орналасқан мишеньге лақтыруды қажет. Екінші лақтыру секіру арқылы жүзеге асырылады. Қондырғылар былай орналастырылған: ортаңғысы алаңның ортасында, ал қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Мишеньнің өлшемі 60 x 60 см. Әр мүлт кету үшін орындау уақытына 1 секунд қосылады.

В098-«Спорт»
Гандбол спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР			ӘЙЕЛДЕР				
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты дәлдікке беру (6 беруден, қанша рет дәл берілді)	8	7	6	5	4	3	2	1
2	Жүгіріп келіп, қақпаға дәлдікке допты лақтыру (12 лақтырудан, қанша рет дәл соғылғаны)	10-12	9	8	7	5	3	2	1
3	Допты жүргізгеннен кейін дәлдікпен соғу (с)	11,5	11,8	12,0	12,5	13,0	13,3	13,5	13,8

ЕСКЕРТУ:

1. ДӘЛДІККЕ БЕРУ: емтихан тапсырушы алаңның алдыңғы сызығында арқасымен тұрып, допты 20 метр қашықтықта алаңның қиғаш бойымен жүгіріп бара жатқан серіктесіне емтихан алушының белгісі бойынша береді

2. ЖҮГІРІП КЕЛІП ДОПТЫ ҚАҚПАҒА ТҰРАҚТЫ ЖАҒДАЙДА ДӘЛ БАҒЫТТАП СОҒУ Допты 3 қадам жүгіріп 9 метрлік сызықтан (орталық позициядан), қақпаның 4 бұрышында орналасқан 60x60 см өлшеміндегі мишеньдерге лақтыру қажет. 3 минут ішінде бір мишеньге 6 лақтыру, екінші мишеньге 6 лақтыру жасау керек.

3. ДОПТЫ ЖҮРГІЗГЕНЕН КЕЙІН ДӘЛДІККЕ ЛАҚТЫРУ: Старт алдыңғы сызықтан беріледі, емтихан тапсырушы допты алаңның ортасына лақтырғаннан кейін, оны қуып жетіп, кез келген қашықтықтан мишеньге лақтыруды жүзеге асырады. Содан кейін 9 метрлік сызықта жатқан допты алып, 3 қондырманы айналып өтіп, қарсы қақпаның бұрышында орналасқан мишеньге лақтыруды қажет. Екінші лақтыру секіру арқылы жүзеге асырылады. Қондырғылар былай орналастырылған: ортаңғысы алаңның ортасында, ал қалған екеуі одан 3 метр қашықтықта орналасқан. Мишеньнің өлшемі 60 x 60 см. Әр мүлт кету үшін орындау уақытына 1 секунд қосылады.

В098-«Спорт»

Регби спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері, күндізгі оқу бөлімі (3 жылдық оқу мерзімі)

№	ЖАТТЫҒУЛАР	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Допты серіктеске беру	32	30	28	25	20	18	17	15	13 және одан төмен	30	28	25	20	18	17	15	13	12 және одан төмен
2	Допты қашықтыққа беру	32	30	28	26	24	22	20	18	16 және одан төмен	30	28	26	24	22	20	18	16	15 және одан төмен
3	«Шам»	30	28	26	24	22	20	18	16	14 және одан төмен	28	26	24	22	20	18	16	15	14 және одан төмен

ЕСКЕРТУ:

1. Бір сызықтан екінші сызыққа дейінгі қашықтық 22 м. Осы коридорда 2 ойыншы бір-біріне допты береді (ойыншылар арасындағы қашықтық кемінде 3 м). Челнюк. Нәтиже - берілген пасстардың санының көптігі
2. С сызығынан ойыншы қозғалыс кезінде алдымен оң қолымен, содан кейін сол қолымен допты береді. 3 мүмкіндік беріледі (қалаған қолмен). Егер қашықтық 7 метрден аз болса, есептелмейді. 3 пасстың нәтижесі қосылады
3. Ойыншы допты жоғары және алға қарай теуіп, бірақ оны ұстауы керек. Доптың ұшу қашықтығы кемінде 8 метр болуы тиіс. (3 соққы) қашықтық қосылады. Егер ойыншы допты ұстамаса, әрекет есептелмейді

В098-«Спорт»**Регби спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы үшін)**

№	НОРМАТИВТЕР	ЕРЛЕР				ӘЙЕЛДЕР			
		20	15	10	5	20	15	10	5
1	Допты бір-біріне беру	32	30	28	25 және одан төмен	30	28	25	20 және одан төмен
2	Допты қашықтыққа беру	32	30	28	26 және одан төмен	30	28	26	24 және одан төмен
3	«Шам»	30	28	26	24 және одан төмен	28	26	24	22 және одан төмен

ЕСКЕРТУ:

1. Бір сызықтан екінші сызыққа дейінгі қашықтық 22 м. Осы коридорда 2 ойыншы бір-біріне допты береді (ойыншылар арасындағы қашықтық кемінде 3 м). Челнок. Нәтиже - берілген пасстардың санының көптігі.

2. С сызығынан ойыншы қозғалыс кезінде алдымен оң қолымен, содан кейін сол қолымен допты береді. 3 мүмкіндік беріледі (қалаған қолмен). Егер қашықтық 7 метрден аз болса, есептелмейді. 3 пасстың нәтижесі қосылады.

3. Ойыншы допты жоғары және алға қарай теуіп, бірақ оны ұстауы керек. Доптың ұшу қашықтығы кемінде 8 метр болуы тиіс. (3 соққы) қашықтық қосылады. Егер ойыншы допты ұстамаса, әрекет есептелмейді

В098-«Спорт»

Теннис спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Шарды беру, 10 беріліс: (5 беріліс – оңға және 5 беріліс – солға)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2	Шарды алаңға серпіліс арқылы ұру (5 — оң жақтан, 5 — сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	10	9	8	7	5	4	3	2	1
3	Жеке ойын жағдайында әуеден алаңға ұру (5 - оң жақтан, 5 - сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	1	9	8	7	6	5	4	3	2	1

ЕСКЕРТУ:

1. Допты беру рет-ретімен орындалады; алаңның оң жағына 5 допты беру, сол жағына 5 допты беру жасалады. Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.
2. Жалғыз ойын жағдайында серпіліс арқылы алаңға ұру кез келген тәсілмен орындалады (жазық, бұралған, кесілген соққылар). Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.

В098-«Спорт»
Үлкен теннис спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАР								ҰПАЙЛАР							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
1	Шарды беру, 10 беріліс: (5 беріліс – оңға және 5 беріліс – солға)	9	8	7	6	5	4	3	2	9	8	7	6	5	4	3	2
2	Шарды алаңға серпіліс арқылы ұру (5 — оң жақтан, 5 — сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	10	9	8	7	5	4	3	2
3	Жеке ойын жағдайында әуеден алаңға ұру (5 - оң жақтан, 5 - сол жақтан)	9	8	7	6	5	4	3	2	9	8	7	6	5	4	3	2

ЕСКЕРТУ:

1. Допты беру рет-ретімен орындалады; алаңның оң жағына 5 допты беру, сол жағына 5 допты беру жасалады. Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.
2. Жалғыз ойын жағдайында серпіліс арқылы алаңға ұру кез келген тәсілмен орындалады (жазық, бұралған, кесілген соққылар). Шарды алаңға түсірудің жалпы саны есепке алынады.

В098-«Спорт»

Үстел теннисі спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР									Әйелдер								
		Ұпайлары									Ұпайлары								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Шарды ракетканың ашық бетімен орнында тұрып ауада ұру (ұру саны)	50	45	40	35	30	25	20	10	5	50	45	40	35	30	25	20	10	5
2	Шарды бэкхендпен сол (оң) квадратыдан диагональ бойынша және тікелей бағытта қарсы жақтағы квадратқа беру (8 әрекеттен дұрыс орындалған берілістер саны: әр аймаққа 4-тен)	8	7	6	5	4	3	2	1	1	8	7	6	5	4	3	2	1	1
3	Шарды беруден кейін бэкхендпен және форхендпен рет- ретімен ұру (рет-ретімен дұрыс орындалған ұрулардың саны)	14	13	12	11	10	9	8	7	6	14	13	12	11	10	9	8	7	6

В098-«Спорт»
Үстел теннисі спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАРЫ								ҰПАЙЛАРЫ							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
1	Шарды ракетканың ашық бетімен орнында тұрып ауада ұру (ұру саны)	50	45	40	35	30	25	20	10	50	45	40	35	30	25	20	10
2	Шарды бэкхендпен сол (оң) квадратыдан диагональ бойынша және тікелей бағытта қарсы жақтағы квадратқа беру (8 әрекеттен дұрыс орындалған берілістер саны: әр аймаққа 4-тен)	8	7	6	5	4	3	2	1	8	7	6	5	4	3	2	1
3	Шарды беруден кейін бэкхендпен және форхендпен рет- ретімен ұру (рет-ретімен дұрыс орындалған ұрулардың саны)	14	13	12	11	10	9	8	7	14	13	12	11	10	9	8	7

В098-«Спорт»

Жүзу спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім (оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығулар	ЕРЛЕР									ӘЙЕЛДЕР								
	ҰПАЙЛАРЫ									ҰПАЙЛАРЫ								
	50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
50 м еркін стильде жүзу (секундпен)*	28	29	30	31	32	33	34	35	36	30	31	32	33	34	35	36	37	36
100 м комплекс жүзу (секундпен)*	1,17	1,20	1,23	1,26	1,29	1,32	1,35	1,38	1,40	1,20	1,23	1,28	1,31	1,34	1,37	1,40	1,43	1,45
Итеруден кеудеге сырғанау, (метр)**	10	9	8	7	6	5	4	3	2,5	10	9	8	7	6	5	4	3	2,5
Ұзындыққа старттық секіру (метрмен)**	12,5	11	10	9	8	7	6	5	4,5	12,5	11	9	8	8	7	6	5	4,5

ЕСКЕРТУ:

* Уақыт секундтармен көрсетілген

* Метрмен көрсетілген *

В098-«Спорт»
Жүзу спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(қысқартылған оқу формасы үшін)

Жаттығулар	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
	ҰПАЙЛАРЫ								ҰПАЙЛАРЫ							
	20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
50 м еркін стильде жүзу (секундпен)*	28	29	30	31	32	33	34	35	30	31	32	33	34	35	36	37
100 м комплекс жүзу (секундпен)*	1,17	1,20	1,23	1,26	1,29	1,32	1,35	1,38	1,20	1,23	1,28	1,31	1,34	1,37	1,40	1,43
Игеруден кеудеге сырғанау, (метр)*	10	9	8	7	6	5	4	3	10	9	8	7	6	5	4	3
Ұзындыққа старттық секіру (метрмен)*	12,5	11	10	9	8	7	6	5	12,5	11	9	8	8	7	6	5

ЕСКЕРТУ:

* Уақыт секундтармен көрсетілген

*Метрмен көрсетілген *

В098-«Спорт»
Жеңіл атлетика спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(оқу мерзімі 3 жыл)

60 м жүгіру				Жалпы жүгірістен ұзындыққа секіру				Ядроны төменнен алға лақтыру			
Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер	
Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар
8.5	50	9.6	50	5.10	50	4.60	50	11.0	50	10.00	50
8.7	45	9.8	45	5.00	45	4.30	45	10.50	45	9.50	45
9.0	35	10.2	35	4.80	35	4.10	35	9.50	35	9.00	35
9.4	30	10.5	30	4.60	30	4.00	30	9.00	30	8.50	30
9.8	25	10.7	25	4.40	25	3.80	25	8.00	25	8.00	25
10.0	20	10.9	20	4.20	20	3.60	20	8.50	20	7.50	20
10.2	15	11.2	15	4.00	15	3.40	15	7.00	15	7.00	15
10.5	10	11.4	10	3.80	10	3.20	10	6.00	10	6.00	10
10.7	5	11.6	5	3.70	5	3.15	5	5.50	5	5.50	5

В098-«Спорт»
Жеңіл атлетика спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері күндізгі бөлім
(қысқартылған оқу формасы үшін)

60 м жүгіру				Жалпы жүгірістен ұзындыққа секіру				Ядроны төменнен алға лақтыру			
Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер		Ерлер		Әйелдер	
Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар	Нормативтер	Ұпайлар
8.5	20	9.6	20	5.10	20	4.60	20	11.0	20	10.00	20
8.7	18	9.8	18	5.00	18	4.30	18	10.50	18	9.50	18
9.0	16	10.2	16	4.80	16	4.10	16	9.50	16	9.00	16
9.4	14	10.5	14	4.60	14	4.00	14	9.00	14	8.50	14
9.8	12	10.7	12	4.40	12	3.80	12	8.00	12	8.00	12
10.0	10	10.9	10	4.20	10	3.60	10	8.50	10	7.50	10
10.2	8	11.2	8	4.00	8	3.40	8	7.00	8	7.00	8
10.5	5	11.4	5	3.80	5	3.20	5	6.00	5	6.00	5

В098-«Спорт»
Хоккейлі шайба спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№	Жаттығулар	ҰПАЙЛАР									ӘЙЕЛДЕР								
		ҰПАЙЛАР									ҰПАЙЛАР								
		50	45	35	30	25	20	15	10	5	50	45	35	30	25	20	15	10	5
1	Мәнерлеп жүргізу мен қақпаға соққы жасау (сек)	6.6	6.7	6.8	6.9	7.0	7.1	7.2	7.3		7.7	7.8	8.0	8.2	8.4	8.5	8.6	9.1	
2	Допты клюшкамен соғудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	35.0	33.4	32.0	30.0	29.0	28.0	27.5	27.0		22	21	20	19	18	17	16	15	
3	Қақпаға соққы жасау уақыты (сек)	8.2	8.4	8.6	8.7	8.8	8.9	9.0	9.1		10.3	10.5	10.7	10.9	11.4	11.6	12.0	12.5	

ЕСКЕРТУ:

1. Тұрақты допка 9 метрден қақпаға соққы жасау. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауа арқылы кесіп өтіп, жерге 10 метрден жақын түспеуі керек. 10 соққы орындалып, дәл тигізу саны бағаланады (1 мүмкіндік беріледі). Норматив тек алаң ойыншыларына арналған."

2. Мақсатты көзделген нысанға допты старттық нүктеден жүргізу, ол қақпадан 30 метр қашықтықта орналасқан. Түзу сызық бойымен 4 тірек қойылған: бірінші тірек — старттық нүктеден 3 метр қашықтықта, ал келесі тіректер бір-бірінен 3 метр арақашықтықта. Осы тіректерді айналып өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға соғу міндетті. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 мүмкіндік беріледі).

3. Ұзақтық пен дәлдікке соққылар. Тұрақты допка 3 соққы жасалады, соққылар 5 м x 5 м болатын квадраттарға бағытталады. Бағаланатын көрсеткіштер: қашықтық және квадратқа соғу. Бұл нормативты барлық ойыншылар орындауы тиіс.

4. Техникалық- тактикалық әрекеттерді сараптамалық бағалау ойынына қатысу.

В098-«Спорт»

Хоккейлі шайба спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы үшін)

№	Жаттығулар	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		ҰПАЙЛАРЫ								ҰПАЙЛАРЫ							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
1	Мәнерлеп жүргізу мен қақпаға соққы жасау (сек)	6.6	6.7	6.8	6.9	7.0	7.1	7.2	7.3	7.7	7.8	8.0	8.2	8.4	8.5	8.6	9.1
2	Допты клюшкамен соғудың дәлдігі мен ұзақтығы (м)	35.0	33.4	32.0	30.0	29.0	28.0	27.5	27.0	22	21	20	19	18	17	16	15
3	Қақпаға соққы жасау уақыты (сек)	8.2	8.4	8.6	8.7	8.8	8.9	9.0	9.1	10.3	10.5	10.7	10.9	11.4	11.6	12.0	12.5

ЕСКЕРТУ:

1. Тұрақты допка 9 метрден қақпаға соққы жасау. Доп соққыдан кейін қақпа сызығын ауа арқылы кесіп өтіп, жерге 10 метрден жақын түспеуі керек. 10 соққы орындалып, дәл тигізу саны бағаланады (1 мүмкіндік беріледі). Норматив тек алаң ойыншыларына арналған."

2. Мақсатты көзделген нысанға допты старттық нүктеден жүргізу, ол қақпадан 30 метр қашықтықта орналасқан. Түзу сызық бойымен 4 тірек қойылған: бірінші тірек — старттық нүктеден 3 метр қашықтықта, ал келесі тіректер бір-бірінен 3 метр арақашықтықта. Осы тіректерді айналып өтіп, қақпаға 9 метрден жақын емес қашықтықтан соққы жасау керек. Қақпаға соғу міндетті. Норматив уақыт бойынша бағаланады (2 мүмкіндік беріледі).

3. Ұзақтық пен дәлдікке соққылар. Тұрақты допка 3 соққы жасалады, соққылар 5 м x 5 м болатын квадраттарға бағытталады. Бағаланатын көрсеткіштер: қашықтық және квадратқа соғу. Бұл нормативты барлық ойыншылар орындауы тиіс.

4. Техникалық- тактикалық әрекеттерді сараптамалық бағалау ойынына қатысу.

В098-«Спорт»

Гимнастика спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (қысқартылған оқу формасы)

Тестілік жаттығулар		ҰПАЙЛАРЫ			
		20	15	10	5
1. Мост, аяқтың табаны мен қолдың саусақтары арасындағы қашықтық өлшенеді (см)		25	29	32	35
МС, КМС	- бір аяғымен тұрып, екінші аяқты алға және жоғары қарай көтеру				
1 разряд	- тұрып мост жасау				
Без разряда	- жатып көпір жасау				
2. Аяғыңызды алға-жоғары позициядан, бүйірге, тірекке қарай тұрып, біраз уақытқа бекітіңіз		Аяқ бас деңгейінен жоғары	Аяқ бас деңгейінде	Құлақ деңгейінде	Иық деңгейінде
МС, КМС	- 10 сек				
1 разряд	- 5 сек көмегімен				
Разряд жоқ	- 3 сек көмегімен				
3. Скакалкамен секіру		2,15	2 мин	1,45	1,30
МС, КМС	- үш қарапайым бір қос				
1 разряд	- екі секіру				
Без разряда	- жүгіру				
1. Бір аяқтың саусағындағы тепе-теңдік, екіншісі артқа (арабеск), қолдар бүйірге		30	25	20	15
МС, КМС	- ортасында				
1 разряд	- тіректе				
Без разряда	"Пассе", көздерін жұмып				
Шпагаттың 3 түрі, 3 сек тұру		еденге толық тиюді 5 секунд ұстаңыз	еденге толық тию	еденге жартылай тию, кішігірім қателіктермен	еденге жартылай тию

В098-«Спорт»

Гимнастика спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

Тестілік жаттығулар		ҰПАЙЛАРЫ			
		20	15	10	5
1. Мост, аяқтың табаны мен қолдың саусақтары арасындағы қашықтық өлшенеді (см)		25	29	32	35
МС, КМС	- бір аяғымен тұрып, екінші аяқты алға және жоғары қарай көтеру				
1 разряд	- тұрып мост жасау				
Без разряда	- жатып көпір жасау				
2. Аяғыңызды алға-жоғары позициядан, бүйірге, тірекке қарай тұрып, біраз уақытқа бекітіңіз		Аяқ бас деңгейінен жоғары	Аяқ бас деңгейінде	Құлақ деңгейінде	Иық деңгейінде
МС, КМС	- 10 сек				
1 разряд	- 5 сек көмегімен				
Разряд жоқ	- 3 сек көмегімен				
3. Скалкамен секіру		2,15	2 мин	1,45	1,30
МС, КМС	- үш қарапайым бір қос				
1 разряд	- екі секіру				
Без разряда	- жүгіру				
1. Бір аяқтың саусағындағы тепе-теңдік, екіншісі артқа (арабеск), қолдар бүйірге		30	25	20	15
МС, КМС	- ортасында				
1 разряд	- тіректе				
Без разряда	"Пассе", көздерін жұмып				
Шпагаттың 3 түрі, 3 сек тұру		еденге толық тиюді 5 секунд ұстаңыз	еденге толық тию	еденге жартылай тию, кішігірім қателіктермен	еденге жартылай тию

В005- «Спорт»
Көркем гимнастика, акробатика, фитнес спорт түрлері бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығулар	ҰПАЙЛАР									
	50	40	30	20	10	50	40	30	20	10
ЕРЛЕР						ӘЙЕЛДЕР				
1. Жолақты тарту / саны бір рет / күйеуі. 18-28 жас, салмағы 70 кг және одан жоғары	16	14	12	10	8					
Ер адам 28-35 жас, салмағы 70 кг дейін	13	11	9	8	7					
Ер адам 29-35 жас, салмағы 70 кг-нан асады	10	8	7	5	4					
2. Гимнастикалық орындықта жатып қолды бұғу және ұзарту (әйелдер) (саны бір рет)						16	14	12	10	8
3. Штангалардағы тіреуде иілу және иілу (саны) ер адамдар	18	15	12	9	7					
4. Тұрып ұзындыққа секіру /см/	250	230	220	210	200	210	200	190	180	170
5. Алға иілу: -- кеуденізді және маңдайыңызды аяқтарыңызды тигізу, аяқтарыңызды қолыңызбен ұстаңыз, 8 секунд ұстаңыз	30					30				
- алақаныңызды еденге қойыңыз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз.		25					25			
- алақанмен еденге тигізіңіз, аяқты түзу (нүкте)			20					20		
- саусақтарыңызбен еденге тигізіңіз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз.				15					15	
- саусақтарыңызбен түртіңіз (ұпай)					10					10

6. Шпагаттың 3 түрі

45 - еденге толық тию, 5 секунд ұстаңыз

35 - еденге толық тию, 3 секунд ұстаңыз

25 - еденге жартылай жанасу, 3 сек ұстаңыз

15 - еденге жартылай жанасу, 2 сек ұстаңыз

10 - ұстаусыз еденге ішінара жанасу.

7. Мост - Ерлер: бастапқы позициядан - арқамен жату

Әйелдер: бастапқы қалыптан – аяқты алшақ ұстау

45 - қолдар тік, аяқтар түзу

35 - қолдар тігінен 150-ден аспайды, аяқтары түзу

25 - қолдар тіктен 300-ден аспайды, аяқтар түзу

15 - қолдар тіктен 450-ден аспайды, аяқтар түзу.

10 - қолдар тік жақтан 450-ден аспайды.

В098-«Спорт»

**Көркем гимнастика, акробатика, фитнес спорт түрлері бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)**

Жаттығулар	ҰПАЙЛАР									
	50	40	30	20	10	50	40	30	20	10
	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
1. Жолақты тарту / саны бір рет / күйеуі. 18-28 жас, салмағы 70 кг және одан жоғары	16	14	12	10	8					
Ер адам 28-35 жас, салмағы 70 кг дейін	13	11	9	8	7					
Ер адам 29-35 жас, салмағы 70 кг-нан асады	10	8	7	5	4					
2. Гимнастикалық орындықта жатып қолды бұғу және ұзарту (әйелдер) (саны бір рет)						16	14	12	10	8
3. Штангалардағы тіреуде иілу және иілу (саны) ер адамдар	18	15	12	9	7					
4. Тұрып ұзындыққа секіру /см/	250	230	220	210	200	210	200	190	180	170
5. Алға иілу: -- кеуденізді және маңдайыңызды аяқтарыңызды тигізу, аяқтарыңызды қолыңызбен ұстаңыз, 8 секунд ұстаңыз - алақаныңызды еденге қойыңыз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз. - алақанмен еденге тигізіңіз, аяқты түзу (нүкте) - саусақтарыңызбен еденге тигізіңіз, аяқты түзу, 8 сек ұстаңыз. - саусақтарыңызбен түртіңіз (ұпай)	30					30				
6. Шпагаттың 3 түрі 45 - еденге толық тию, 5 секунд ұстаңыз 35 - еденге толық тию, 3 секунд ұстаңыз 25 - еденге жартылай жанасу, 3 сек ұстаңыз 15 - еденге жартылай жанасу, 2 сек ұстаңыз 10 - ұстаусыз еденге ішінара жанасу.										
7. Мост - Ерлер: бастапқы позициядан - арқамен жату Әйелдер: бастапқы қалыптан – аяқты алшақ ұстау 45 - қолдар тік, аяқтар түзу 35 - қолдар тігінен 150-ден аспайды, аяқтары түзу 25 - қолдар тіктен 300-ден аспайды, аяқтар түзу 15 - қолдар тіктен 450-ден аспайды, аяқтар түзу. 10 - қолдар тік жақтан 450-ден аспайды.										

В098-«Спорт»

Бодибилдинг спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі бөлім (оқу мерзімі 3 жыл)

Жаттығудың түрі	Салмақ дәрежесі	Ұпай саны				
		50 баллов	45 баллов	35 баллов	20 баллов	10
Штангамен отыру	55	60 кг	55 кг	50 кг	45 кг	45 кг төмен
	60	65 кг	60 кг	55 кг	50 кг	50 кг төмен
	66	70 кг	65 кг	60 кг	55 кг	55 кг төмен
	70	75 кг	70 кг	65 кг	60 кг	60 кг төмен
	80	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	90 және одан жоғары	90 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
Штанганы жатып көтеру	55	55 кг	50 кг	40 кг	30 кг	30 кг төмен
	60	60 кг	55 кг	45 кг	35 кг	35 кг төмен
	66	65 кг	60 кг	50 кг	40 кг	40 кг төмен
	70	70 кг	65 кг	55 кг	45 кг	45 кг төмен
	80	75 кг	70 кг	60 кг	50 кг	50 кг төмен
	90 және одан жоғары	80 кг	75 кг	65 кг	55 кг	55 кг төмен
Штанга көтеру	55	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	60	85 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
	66	90 кг	85 кг	80 кг	75 кг	75 кг төмен
	70	95 кг	90 кг	85 кг	80 кг	80 кг төмен
	80	100 кг	95 кг	88 кг	85 кг	85 кг төмен
	90 және одан жоғары	110 кг	105 кг	90 кг	88 кг	88 кг төмен

В098-«Спорт»

Бодибилдинг спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі бөлім (қысқартылған оқу формасы)

Жаттығудың түрі	Салмақ дәрежес	Ұпай саны				
		50 баллов	45 баллов	35 баллов	20 баллов	10
Штангамен отыру	55	60 кг	55 кг	50 кг	45 кг	45 кг төмен
	60	65 кг	60 кг	55 кг	50 кг	50 кг төмен
	66	70 кг	65 кг	60 кг	55 кг	55 кг төмен
	70	75 кг	70 кг	65 кг	60 кг	60 кг төмен
	80	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	90 және одан жоғары	90 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
Штанганы жатып көтеру	55	55 кг	50 кг	40 кг	30 кг	30 кг төмен
	60	60 кг	55 кг	45 кг	35 кг	35 кг төмен
	66	65 кг	60 кг	50 кг	40 кг	40 кг төмен
	70	70 кг	65 кг	55 кг	45 кг	45 кг төмен
	80	75 кг	70 кг	60 кг	50 кг	50 кг төмен
	90 және одан жоғары	80 кг	75 кг	65 кг	55 кг	55 кг төмен
Штанга көтеру	55	80 кг	75 кг	70 кг	65 кг	65 кг төмен
	60	85 кг	80 кг	75 кг	70 кг	70 кг төмен
	66	90 кг	85 кг	80 кг	75 кг	75 кг төмен
	70	95 кг	90 кг	85 кг	80 кг	80 кг төмен
	80	100 кг	95 кг	88 кг	85 кг	85 кг төмен
	90 және одан жоғары	110 кг	105 кг	90 кг	88 кг	88 кг төмен

**В098-«Спорт»
Жекпе-жек спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)**

№ п/п	Тест атаулары	Ұпайлары						
		50	45	35	25	15	5	0
ЕРЛЕР								
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
ӘЙЕЛДЕР								
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0

В098-«Спорт»
Жекпе-жек спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№ п/п	Тест атаулары	Ұпайлары						
		50	45	35	25	15	5	0
	ЕРЛЕР							
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
	ӘЙЕЛДЕР							
1	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
2	Қол техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
3	Қол және аяқ техникасын (бұғаттау, соққы) көрсету	50	45	35	25	15	5	0
4	Ресми жаттығуларды (пумсе, ката, таолу, композициялар және т.б.) көрсету	50	45	35	25	15	5	0

В098-«Спорт»
Бокс спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№ п/п	Сынақ түрі	Тапсырманы орындау барысындағы қателіктер саны	Ұпайлары
1	Бокс техникасын "Көлеңкемен айқас" имитациялық жаттығуларында көрсету.	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	40
		Үш шағын қате	35
		Бір елеулі қате	30
		Екі елеулі қате	25
		Үш елеулі қате	20
		Төрт елеулі қате	10
		Өрескел қате	5
		Екі және одан да көп өрескел қате	0
<p>Өрескел қателіктер:: а) тірек кезінде тепе-теңдікті жоғалтып құлау; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде тепе-теңдік пен үйлесімділікті жоғалту;</p> <p>Елеулі қателіктер: а) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде қозғалыс динамикасының, тепе-теңдіктің бұзылуы және кідірістер; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде ашық жұдырықпен және басты жоғары көтеріп соққы жасау</p> <p>Шағын қателіктер: а) қозғалыстарда, соққыларда және қорғаныстарда кеңістіктік-уақыттық сипаттамалардың шамалы бұзылуы; б) спорт түрінің ережелері бойынша жабдықтағы бұзушылықтар.</p>			
2	Бокс техникасын серіктеспен "Шартты жекпе-жек" тапсырмасы бойынша көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	35
		Үш шағын қате	30
		Бір елеулі қате	25
		Екі елеулі қате	20
		Үш елеулі қате	15
		Төрт елеулі қате	10
		Өрескел қате	5
		Екі және одан да көп өрескел қате	0
<p>Өрескел қателіктер: а) Жаттығулар тепе-теңдікті жоғалтып, қате соққылармен, сәтсіздіктермен, "ашық қолғаппен" және артқа сермеп соғумен орындалған); б) "Шартты жекпе-жек" тапсырмасының ұсынылған шарттарын орындамау.</p> <p>Елеулі қателіктер:</p>			

) Қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда. б) Жаттығулар қорғаныс әрекеттерінің үйлесімділігін жоғалтып және уақытша сипаттамаларын бұзып орындалған (кешігумен);
Шағын қателіктер:
а) Жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) Жаттығулар шабуылдар мен қорғаныс әрекеттерінде жеткіліксіз амплитудамен орындалған.

	Боксшының арнайы дайындығын анықтау: «Еркін жекпе-жек»	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	35
		Үш шағын қате	30
		Бір елеулі қате	25
		Екі елеулі қате	20
		Үш елеулі қате	15
		Төрт елеулі қате	10
		Өрескел қате	5
		Екі және одан да көп өрескел қате	0

Өрескел қателіктер:
а) жекпе-жек тәсілдері тепе-теңдікті жоғалтып, шамадан тыс амплитудамен және соққы мен қорғаныс әрекеттерінің сипаттамаларын бұзып орындалған: (сәтсіздіктер, құлаулар, айқын соққыларды жіберіп алу, баспен қауіпті қозғалыстар);
б) жекпе-жек тәсілдері бокс ережелерін өрескел бұзып орындалған: (белден төмен соққылар, лақтырулар, баспен және аяқпен қауіпті қозғалыстар).
Елеулі қателіктер:
а) қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда: (кешігумен, серіктесті ұстап тұру және итерумен).
б) жекпе-жек тәсілдері тиімді орындалмаған: (шаршау фонында үйлесімділікті жоғалтып және жекпе-жекте соққыларды жіберіп алумен).
Шағын қателіктер:
а) жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту);
б) жаттығулар ережелерді шамалы бұзып орындалған: (дұрыс емес соққылар үшін ескертулер).

**В098-«Спорт»
Бокс спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)**

№ п/п	Сынақ түрі	Тапсырманы орындау барысындағы қателіктер саны	Ұпайлары
1	Бокс техникасын "Көлеңкемен айқас" имитациялық жаттығуларында көрсету.	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	40
		Үш шағын қате	35
		Бір елеулі қате	30
		Екі елеулі қате	25
		Үш елеулі қате	20
		Төрт елеулі қате	10

		Өрескел қате	5
		Екі және одан да көп өрескел қате	0
<p>Өрескел қателіктер: а) тірек кезінде тепе-теңдікті жоғалтып құлау; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде тепе-теңдік пен үйлесімділікті жоғалту;</p> <p>Елеулі қателіктер: а) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде қозғалыс динамикасының, тепе-теңдіктің бұзылуы және кідірістер; б) соққылар мен қорғаныстарды орындау кезінде ашық жұдырықпен және басты жоғары көтеріп соққы жасау</p> <p>Шағын қателіктер: а) қозғалыстарда, соққыларда және қорғаныстарда кеңістіктік-уақыттық сипаттамалардың шамалы бұзылуы; б) спорт түрінің ережелері бойынша жабдықтағы бұзушылықтар.</p>			
2	Бокс техникасын серіктеспен "Шартты жекпе-жек" тапсырмасы бойынша көрсету	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	35
		Үш шағын қате	30
		Бір елеулі қате	25
		Екі елеулі қате	20
		Үш елеулі қате	15
		Төрт елеулі қате	10
		Өрескел қате	5
		Екі және одан да көп өрескел қате	0
<p>Өрескел қателіктер: а) Жаттығулар тепе-теңдікті жоғалтып, қате соққылармен, сәтсіздіктермен, "ашық қолғаппен" және артқа сермеп соғумен орындалған); б) "Шартты жекпе-жек" тапсырмасының ұсынылған шарттарын орындамау.</p> <p>Елеулі қателіктер:) Қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда. б) Жаттығулар қорғаныс әрекеттерінің үйлесімділігін жоғалтып және уақытша сипаттамаларын бұзып орындалған (кешігумен);</p> <p>Шағын қателіктер: а) Жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) Жаттығулар шабуылдар мен қорғаныс әрекеттерінде жеткіліксіз амплитудамен орындалған.</p>			
	Боксшының арнайы дайындығын анықтау: «Еркін жекпе-жек»	Тапсырманы қатесіз орындау	50
		Бір шағын қате	45
		Екі шағын қате	35
		Үш шағын қате	30
		Бір елеулі қате	25
		Екі елеулі қате	20
		Үш елеулі қате	15

	Төрт елеулі қате	10
	Өрескел қате	5
	Екі және одан да көп өрескел қате	0
<p>Өрескел қателіктер: а) жекпе-жек тәсілдері тепе-теңдікті жоғалтып, шамадан тыс амплитудамен және соққы мен қорғаныс әрекеттерінің сипаттамаларын бұзып орындалған: (сәтсіздіктер, құлаулар, айқын соққыларды жіберіп алу, баспен қауіпті қозғалыстар); б) жекпе-жек тәсілдері бокс ережелерін өрескел бұзып орындалған: (белден төмен соққылар, лақтырулар, баспен және аяқпен қауіпті қозғалыстар).</p> <p>Елеулі қателіктер: а) қажетті қашықтықты жоғалтып, қорғаныс және соққы әрекеттерінде шамадан тыс амплитуда: (кешігумен, серіктесті ұстап тұру және итерумен). б) жекпе-жек тәсілдері тиімді орындалмаған: (шаршау фонында үйлесімділікті жоғалтып және жекпе-жекте соққыларды жіберіп алумен).</p> <p>Шағын қателіктер: а) жаттығулар соққы әрекеттерінің сипаттамаларын шамалы бұзып орындалған (жұдырықты қою, соққы қашықтығын жоғалту); б) жаттығулар ережелерді шамалы бұзып орындалған: (дұрыс емес соққылар үшін ескертулер).</p>		

В098-«Спорт»

Грек-рим, еркін күрес спорт түрлері бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

№	А. Арнайы жаттығулар	ҰПАЙЛАРЫ	55 кг дейін	66 кг дейін	74 кг дейін	84 кг дейін	90 кг жоғары
1	Жаттығуды орындау	50	20 сек.	21 сек.	21 сек.	23 сек.	30 сек.
	«Көпірден аудару»	40	22 сек.	23 сек.	23 сек.	25 сек.	32 сек.
	Б.қ. - кілемге басты тіреу,	35	24 сек.	25 сек.	25 сек.	27 сек.	34 сек.
	қолдар «ілемке» қосылған,	20	24 сек.	25 сек.	25 сек.	27 сек.	34 сек.
	білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет)	15	25 сек.	26 сек.	26 сек.	28 сек.	35 сек.
2	Жаттығуды орындау	50	25 сек.	26 сек.	28 сек.	30 сек.	32 сек.
	«Көпірден аудару»	40	28 сек.	29 сек.	30 сек.	33 сек.	35 сек.
	Б.қ. - кілемге басты тіреу,	35	30 сек.	31 сек.	32 сек.	35 сек.	37 сек.
	қолдар «ілемке» қосылған,	20	30 сек.	31 сек.	32 сек.	35 сек.	37 сек.
	білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет).	15	31 сек.	32 сек.	33 сек.	36 сек.	38 сек.
3	Жаттығуды орындау	50	29 сек.	31 сек.	36 сек.	37 сек.	39 сек.
	«Манекенді иілу арқылы	40	32 сек.	34 сек.	35 сек.	40 сек.	42 сек.
	лақтыру» (10 рет сек)	35	35 сек.	37 сек.	38 сек.	43 сек.	45 сек.
		20	35 сек.	37 сек.	38 сек.	43 сек.	45 сек.
		15	36 сек.	38 сек.	39 сек.	44 сек.	46 сек.

ЕСКЕРТУ: жаттығуларда № 3 маникен салмағы -24 кг 66 кг дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
28 кг 74 кг. дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
32 кг.90 кг-нан асатын барлық салмақ категориялары үшін

Б. Техника

Б. Еркін және грек-рим күресінің техникасы		50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
А)	Төңкерістер: бұралу, ауысу, айналдыру, кеңейту (тек еркін күрес үшін), түзету, иілу.	Қабылдауды әр түрлі жағдайларда орындау	Қабылдауды қарсыластың статикалық күйінде әртүрлі ұстаулардан орындау.	Қозғалыста тек бір ұстаудан қабылдауды орындау.	Қарсыластың статикалық күйінде бір ұстаудан қабылдауды орындау	Серіктес ыңғайлы позиция болған кезде қабылдауды орындау
Б)	Лақтыру: еңкейту (тек еркін күрес үшін), арқа арқылы иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
В)	Тұру күйінде: лақтырулар тартып алу арқылы, сүңгу арқылы, отырғызып алу арқылы (тек еркін күрес үшін), айналдыру арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Г)	Лақтыру: иық, иық ("диірмен"), артқы бұрылыспен, арқа арқылы, иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Д)	Токтау: құлату, бұрау арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Е)	Комбинация: тұру күйінің негізгі әдістері	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау белдесулері

В. Бақылау жекпе-жектері.	50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
Емтихан алушының тапсырмасы бойынша жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде өткізіледі.	Таза жеңіске жету.	Ұпай бойынша ұтып алу	Шамалы артықшылықпен жеңіңіз.	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін жинаған ұпай	Ұстап алу кезінде 1 техникалық балл алу

ЕСКЕРТУ: Таңдалған спорт түрінен түсу емтихандары үшін балл үш бағаның арифметикалық орташа мәні ретінде алынады (А, Б, В бөлімдері үшін).

В098-«Спорт»
Грек-рим, еркін күрес мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	А. Арнайы жаттығулар	ҰПАЙЛАРЫ	55 кг дейін	66 кг дейін	74 кг дейін	84 кг дейін	90 кг жоғары
1	Жаттығуды орындау	50	20 сек.	21 сек.	21 сек.	23 сек.	30 сек.
	«Көпірден аудару»	40	22 сек.	23 сек.	23 сек.	25 сек.	32 сек.
	Б.қ. - кілемге басты тіреу,	35	24 сек.	25 сек.	25 сек.	27 сек.	34 сек.
	қолдар «ілемке» қосылған,	20	24 сек.	25 сек.	25 сек.	27 сек.	34 сек.
	білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет)	15	25 сек.	26 сек.	26 сек.	28 сек.	35 сек.
2	Жаттығуды орындау	50	25 сек.	26 сек.	28 сек.	30 сек.	32 сек.
	«Көпірден аудару»	40	28 сек.	29 сек.	30 сек.	33 сек.	35 сек.
	Б.қ. - кілемге басты тіреу,	35	30 сек.	31 сек.	32 сек.	35 сек.	37 сек.
	қолдар «ілемке» қосылған,	20	30 сек.	31 сек.	32 сек.	35 сек.	37 сек.
	білектер кілемге тиіп тұрады. (Нормативтік уақытта 10 рет).	15	31 сек.	32 сек.	33 сек.	36 сек.	38 сек.
3	Жаттығуды орындау	50	29 сек.	31 сек.	36 сек.	37 сек.	39 сек.
	«Манекенді иілу арқылы	40	32 сек.	34 сек.	35 сек.	40 сек.	42 сек.
	лақтыру» (10 рет сек)	35	35 сек.	37 сек.	38 сек.	43 сек.	45 сек.
		20	35 сек.	37 сек.	38 сек.	43 сек.	45 сек.
		15	36 сек.	38 сек.	39 сек.	44 сек.	46 сек.

ЕСКЕРТУ: жаттығуларда № 3 маникен салмағы -24 кг 66 кг дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
28 кг 74 кг. дейінгі барлық салмақ санаттары үшін
32 кг.90 кг-нан асатын барлық салмақ категориялары үшін

Б. Техника

Б. Еркін және грек-рим күресінің техникасы		50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
А)	Төңкерістер: бұралу, ауысу, айналдыру, кеңейту (тек еркін күрес үшін), түзету, иілу.	Қабылдауды әр түрлі жағдайларда орындау	Қабылдауды қарсыластың статикалық күйінде әртүрлі ұстаулардан орындау.	Қозғалыста тек бір ұстаудан қабылдауды орындау.	Қарсыластың статикалық күйінде бір ұстаудан қабылдауды орындау	Серіктес ыңғайлы позиция болған кезде қабылдауды орындау

Б)	Лақтыру: еңкейту (тек еркін күрес үшін), арқа арқылы иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
В)	Тұру күйінде: лақтырулар тартып алу арқылы, сүңгу арқылы, отырғызып алу арқылы (тек еркін күрес үшін), айналдыру арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Г)	Лақтыру: иық, иық ("диірмен"), артқы бұрылыспен, арқа арқылы, иілу.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Д)	Тоқтау: құлату, бұрау арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
Е)	Комбинация: тұру күйінің негізгі әдістері	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау белдесулері

В. Бақылау жекпе-жектері.	50 балл	45 балл	35 балл	20 балл	15 балл
Емтихан алушының тапсырмасы бойынша жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде өткізіледі.	Таза жеңіске жету.	Ұпай бойынша ұтып алу	Шамалы артықшылықпен жеңіңіз.	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін жинаған ұпай	Ұстап алу кезінде 1 техникалық балл алу

ЕСКЕРТУ: Таңдалған спорт түрінен түсу емтихандары үшін балл үш бағаның арифметикалық орташа мәні ретінде алынады (А, Б, В бөлімдері үшін).

В098-«Спорт»

Джиу-джитсу, самбо, дзюдо спорт түрлері бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (3 жылдық оқу)

№	А. Арнайы жаттығулар	50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
1	Көпір, қолдар «құйрықша» болып біріктірілген - шынтақтар кілемге тиеді. Көпірде жүгіру. (Әр тарапқа 3 рет)	Екі тарапқа бірқалыпты жүгіру, көпірде баспен тірекпен жатудан көпірге өту кезінде және көпірден тірекке өту кезінде үзіліссіз, максималды жылдамдықпен орындалуы	Тіректен көпірге және көпірден тірекке өтудің тегіс емес орындалуы, бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 45 градустан көп бұрылуы.	Тек бір жаққа орындау, кішкентай қадамдар, бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 90 градусқа дейінгі ауытқу.	Бас пен шынтақтардың бастапқы күйінен 90 градустан көп ауытқуы. Тірек жағдайында бас кілемге тигізіліп, қолдар кілемге тиеді.	Бастың 180 градусынан көп бұрылуы
2	Самостраховка. Падения на спину кувырком в воздухе. (3 попытки)	Жоғары ұшу, жұмсақ қону, қолдармен дұрыс амортизация, жақсы топтасу.	Жоғары ұшу жеткіліксіз, баспен тиіп құлау.	Бүйірмен құлау, арқа кілемге тірелу.	Нашар топтасу.	Қолдар денеден кейін кілемге тиеді.
3	Арқаға құлау.	Жұмсақ қону, жоғары ұшу, қолдармен дұрыс амортизация.	Жеткіліксіз жоғары ұшу	Қатты қону, жамбасқа құлау, баспен тиіп құлау.	Шынтақта бүгілген қолдарға, жамбасқа, белге құлау	-«-
4	Қолдарға секіріп құлау (3 әрекет)	Жоғары ұшу, жұмсақ қону.	Жеткіліксіз жоғары ұшу	Қатты қону, шоқтығымен тиіп қалу, аяқтардың ерте тиіп кетуі.	Ішке және жамбасқа құлау.	Қолдар амортизация жасамайды.
5	Бүйірге құлау (3 әрекет)	Жұмсақ айналдыру, қолдармен анық соғу, дұрыс топтасу.	Уақытынан бұрын немесе кеш соғу.	Тегіс емес айналдыру, анық емес соғу, баспен кілемге тиіп кету, топтасудағы қателіктер	Шынтақта бүгілген қолмен соғу, нашар топтасу.	Қол денеден кейін кілемге тиеді

«Б. Самбо мен дзюдо күрес тәсілдері»

№	«Б. Самбо мен дзюдо күрес техникасы»	50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
1	Тік тұрып күресу кезіндегі лақтырулар: Бұрау арқылы (тепе-теңдіктен шығару); Иілу арқылы (аяқтан ұстау); Айналу арқылы (диірмен тәсілі); Қапталдан кіріп лақтыру (жамбас арқылы); Арқаға бұғу арқылы (иілу арқылы лақтыру)	Қимыл үстінде әртүрлі жағдайларда әдістерді орындау	Қарсылас әртүрлі ұстау жағдайында статикалық күйде тұрғанда әдісті орындау	Қимыл үстінде бір ғана ұстаудан әдіс орындау	Қарсылас статикалық күйде болғанда бір ғана ұстаудан әдіс орындау	Серіктес ыңғайлы жағдайда тұрғанда әдіс орындау
2	Аяқ әрекетімен жасалатын лақтырулар: алдыңғы және артқы аяқ ілмешектері; шабуылдаулар, ілгектер және т.б	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
3	Партерде. Ұстау тәсілдері: Бүйірден, жоғарыдан, көлденеңінен; Бас жағынан, аяқ жағынан (тек самбоға тән).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
4	Бұзушы әдістер: Қол байлау (тұзақ); Шынтақ бұрылуы (рычаг); Тізе буынының жазылуы (тек самбо үшін); Ахилл тұсауын қыспақтау (тек самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
5	ДЗЮДО. Ауыздықтау әдістері: Шынтақпен ауыздықтау; Айналдыру арқылы ауыздықтау	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау жекпе-жектері

В. Бақылау жекпе-жектері	50 ұпай	45 ұпай	35 ұпай	20 ұпай	15 ұпай
Бақылау жекпе-жектері жарыс ережелерімен белгіленген уақыт шегінде, емтихан алушының тапсырмасы бойынша өткізіледі.	Таза жеңіс алу	Ұпай бойынша жеңіске жету	Аз ғана артықшылықпен жеңу	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттер үшін ұпай алу	Жекпе-жек барысында 1 техникалық ұпай алу

ЕСКЕРТУ: Кіріспе емтихандарында спорт түрі бойынша ұпайлар үш бағаның (А, Б, В бөлімдері) арифметикалық орташа мәні ретінде есептеледі

В098-«Спорт»

**Екінші шығармашылық емтихан нормативтері джиу-джитсу, самбо, дзюдо спорт түрлері бойынша
(қысқартылған оқу формасы)**

№	А. Арнайы жаттығулар	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
1	Мост, қолдар «құлақша» арқылы байланысқан - шынтақтар кілемге тиеді. Мостта жүгірістер. (Әр жаққа 3 рет)	Екі жаққа да бір темпте жүгіріп, көкірекпен кілемге сүйеніп, мостқа өтуден тоқтамай, максималды жылдамдықта орындалу.	Қолмен көкірекке сүйеніп, мостқа өту және одан кері өту кезінде өтпелі қозғалыс бәсең, бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 45 градусқа артық ығысуы.	тек бір жаққа ғана орындалған, кішкентай қадамдар, бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 90 градусқа артық ығысуы.	Бастың және шынтақтардың бастапқы жағдайынан 90 градусқа артық ығысуы. Қолмен көкірекке сүйеніп тұрған күйде бас кілемге тиіп, қолдар кілемге тиеді.	Бастың 180 градусқа артық ығысуы
2	Өзін-өзі қорғау. Ауадан артқа қарай домалақтап құлау. (3 әрекет)	Биік ұшу, жұмсақ қону, қолдармен дұрыс амортизация, жақсы жинақталу.	Биікке ұшуы жеткіліксіз, басымен тиіп құлау.	Бүйірмен құлау, арқамен кілемге сүйену.	Нашар жинақталу..	Қолдар денеден кейін кілемге тиеді.
3	Арқаға құлау.	Жұмсақ қону, биік ұшу, қолдармен дұрыс амортизация.	Биікке ұшуы жеткіліксіз	Қатты қону, жамбасқа құлау, басымен тиіп құлау.	Қолдар шынтақтан бүгілген күйде құлау, жамбасқа, белге құлау.	-«-
4	Қолмен секіріп құлау (3 әрекет)	Биік ұшу, жұмсақ қону.	Биікке ұшуы жеткіліксіз	Қатты қону, иекпен тиіп құлау, аяқтарымен ерте тиіп кету.	Ішпен құлау, жамбасқа құлау.	Қолдар амортизация жасамайды.
5	Жанымен құлау (3 әрекет)	Жұмсақ айналу, қолмен анық соққы, дұрыс жинақталу.	Ерте немесе кеш соққы	Дұрыс емес айналу, анық емес соққы, басымен кілемге тиіп құлау, жинақталуда қателіктер.	Шынтақта бүгілген қолмен соққы, нашар жинақталу.	Қол тулысынан кейін кілемге тиеді

Б. Самбо мен дзюдо күресінің техникасы

№	Б. Самбо мен дзюдо күресінің техникасы	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
1	Тұрған күйде: Лақтырулар: Айналдырумен (тепе-теңдіктен шығару);	Әдістерді әртүрлі жағдайларда қимыл үстінде орындау.	Әдісті қарсылас статикалық күйде	Әдісті тек бір ұстаудан қимыл үстінде орындау.	Әдісті бір ұстаудан қарсылас статикалық күйде орындау	Әдісті серіктес ыңғайлы күйде болғанда орындау.

	Иілу арқылы (аяқтарды ұстау); Айналдырумен (диірмен); Астына тартумен (жамбас); Бұрылысымен.		болғанда әртүрлі ұстауларда орындау.			
2	Аяқпен орындалатын лақтырулар: алдыңғы және артқы тұяқтар; аяқпен тіреу; ілмектер және т.б	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
3	Партерде. Ұстап тұрулар: жақтан, үстінен, қиғаш. бас жақтан, аяқтардан (тек самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
4	Басқа ауыртатын әдістер: қолды түйіндеп бұрау, шынтақпен рычаг жасау, тізені (тек самбо үшін) жазып бұрау, Ахилл сіңірін қысып тұру (самбо үшін).	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-
5	ДЗЮДО. Тұншықтырулар: шынтақпен, бұрылыс арқылы.	-«-	-«-	-«-	-«-	-«-

В. Бақылау жекпе-жектері

В. Бақылау жекпе-жектері	20 ұпай	15 ұпай	10 ұпай	5 ұпай	3 ұпай
Жекпе-жектер жарыс ережелерінде көрсетілген уақыт шегінде, емтихан алушының тапсырмасы бойынша өткізіледі.	Таза жеңіске жету	Ұпай санымен жеңіске жету	Аз ғана басымдықпен жеңіске жету	Жекпе-жек барысында техникалық әрекеттері үшін ұпай алу	Жекпе-жек барысында 1 техникалық ұпай алу

ЕСКЕРТУ: Таңдап алынған спорт түрі бойынша кіріспе емтиханның балдары А, Б, В бөлімдері бойынша қойылған үш бағадан арифметикалық орташа мән ретінде есептеле

В005 – «Спорт»
Qazaq kuresi мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		50	45	35	30	25	15	10	5	50	45	35	30	25	15	10	5
1	Жамбас арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
2	Иық арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
3	Алдыңғы тұяқ (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6

В098 – «Спорт»
Qazaq kuresi спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР								ӘЙЕЛДЕР							
		20	18	16	14	12	10	8	5	20	18	16	14	12	10	8	5
1	Жамбас арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
2	Иық арқылы лақтыру (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6
3	Алдыңғы тұяқ (30 секунд ішінде), орындалу саны	20	18	16	14	12	10	8	6	20	18	16	14	12	10	8	6

В005 – «Спорт»
Шахмат спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(оқу мерзімі 3 жыл)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР																			
		50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
1	3 минут ішінде lichess.org платформасында тапсырмаларды шешу (Puzzle storm) (3 әрекет).	50 және одан жоғары	45-49	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	9 және одан аз	40 және одан жоғары	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	5-9	1-4	1

В098 – «Спорт»
Шахмат спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

№	Тест атаулары	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
		ҰПАЙЛАР																			
		20	18	16	14	12	10	8	6	4	0-2	20	18	16	14	12	10	8	6	4	2
1	3 минут ішінде lichess.org платформасында тапсырмаларды шешу (Puzzle storm) (3 әрекет).	50 и ыше	45-49	40-44	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	9 және одан аз	40 және одан жоғары	35-39	30-34	25-29	20-24	15-19	10-14	5-9	1-4	1

В005 – «Спорт»
Шаңғы спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері күндізгі оқу
(оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
	ҰПАЙЛАР																			
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Шаңғы жарыстары мен биатлон 1. Шаңғы роллерлерінде қозғалу әдістерінің техникасын көрсету (қателіктер) 2. Кросс Ерлер – 3 км, Әйелдер – 2 км	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
	10.15	10.20	10.30	10.40	10.50	11.00	11.10	11.20	11.30	11.35+	8.35	8.40	8.50	9.00	9.10	9.20	9.30	9.40	9.50	11.35+
Тау шаңғысы спорты 1. 15 метрлік тегіс алаңда параллель шаңғымен бұрылысты қозғалыста еліктеп көрсету (қателіктер) 2. «Жылан» трассасын өту – ұзындығы 50 м, қақпалардың ені 3 м (секундпен бағаланады)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
	9,5	9,6	9,7	9,8	9,9	10,0	10,1	10,2	10,3	11.35+	10,5	10,6	10,7	10,8	10,9	11,0	11,1	11,2	11,3	11,4+
Шаңғы қоссайысы 1. Роликті шаңғыларда қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателіктер) 2. Шаңғымен трамплиннен секіру техникасын көрсету – еліктеу (қателіктер) 3. Кросс, ерлер – 3 км (минут, секунд)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
	10.15	10.20	10.30	10.40	10.50	11.00	11.10	11.20	11.30	11.35+	8.35	8.40	8.50	9.00	9.10	9.20	9.30	9.40	9.50	11.35+
Шаңғыдан трамплинмен секіру 1. Шаңғыдан трамплинмен секіру техникасын көрсету (еліктеу). Қателіктер. 2. Орнынан ұзындыққа секіру (см)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
	285	280	275	270	265	260	255	250	245	240-	185	180	175	170	165	160	155	150	145	140-

В098-«Спорт»

Шаңғы спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (қысқартылған оқу формасы)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	ҰПАЙЛАР									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
<p>Шаңғы жарысы және биатлон</p> <p>1. Роликті шаңғыларда қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателіктер)</p> <p>2. Кросс Ерлер – 3 км Әйелдер – 2 км</p>	1 10.15	4 10.40	6 11.00	9 11.30	10 және одан көп 11.35 және одан көп	1 8.35	4 9.00	6 9.20	9 9.50	10 және одан көп 9.55 және одан көп
<p>Тау шаңғысы спорты</p> <p>1. 15 метрлік тегіс алаңда параллель шаңғымен бұрылысты қозғалыста еліктеп көрсету (қателіктер)</p> <p>2. «Жылан» трассасын өту – ұзындығы 50 м, қақпалардың ені 3 м (секундпен бағаланады)</p>	1 9,5	4 9,8	6 10,0	9 10,3	10 және одан көп 10,4 және одан көп	1 10,5	4 10,8	6 11,0	9 11,3	10 және одан көп 11,4 және одан көп
<p>Шаңғы қоссайысы</p> <p>1. Роликті шаңғыларда қозғалу тәсілдерінің техникасын көрсету (қателіктер)</p> <p>2. Шаңғымен трамплиннен секіру техникасын көрсету – еліктеу (қателіктер)</p> <p>3. Кросс, ерлер – 3 км (минут, секунд)</p>	1 1 10.15	4 4 10.40	6 6 11.00	9 9 11.30	10 және одан көп 10 және одан көп 11.35 және одан көп					
<p>Шаңғыдан трамплиннен секіру</p> <p>1. Шаңғымен трамплиннен секіру техникасын көрсету (еліктеу). Қателіктер</p> <p>2. Орнынан ұзындыққа секіру (см)</p>	1 285	4 270	6 260	9 245	10 және одан көп 240 және одан көп	1 185	4 170	6 160	9 145	10 және одан көп 140 және одан көп

В098-«Спорт»

Конькимен жүгіру спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР										ӘЙЕЛДЕР									
	ҰПАЙЛАР																			
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Конькимен жүгіру техникасын еліктеу А) Техникалық еліктеу: Ерлер – 6 мин; Әйелдер – 4 мин. (қателіктер) В) Секіру еліктеуі: Ерлер – 3 мин; Әйелдер – 1.5 мин. (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 және одан көп
2. 30 метрлік жүгіру (секундпен)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9 және одан көп
3. Орнынан үш рет секіру (сантиметрмен)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675 және одан көп	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555 және одан көп

В098 - «Спорт»
Конькимен жүгіру спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтихан нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	ҰПАЙЛАР									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1. Конькимен жүгіру техникасын еліктеу:										
А) Техникалық еліктеу: Ерлер – 6 мин; Әйелдер – 4 мин. (қателіктер)	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп
В) Секіру еліктеуі: Ерлер – 3 мин; Әйелдер – 1.5 мин. (қателіктер)	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9 және одан көп
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан көп	605	590	580	560	555 және одан көп

В005 - «Спорт»
Конькимен мәнерлеп сырғанау спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР											ӘЙЕЛДЕР										
	ҰПАЙЛАР																					
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0
1. Жеке конькимен сырғанау (Әйелдер мен ерлер): Қысқа бағдарламаның элементтерін орындау (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 жән е ода н көп	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 жән е ода н көп
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,3	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	650	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550

В098-«Спорт»
Конькимен мәнерлеп сырғанау спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР					ӘЙЕЛДЕР				
	ҰПАЙЛАР									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
1. Жеке конькимен сырғанау (Әйелдер мен ерлер): Қысқа бағдарламаның элементтерін орындау (қателіктер) 1. Жеке конькимен сырғанау	1	4	6	9	10 және одан көп	1	4	6	9	10 және одан көп
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9 және одан көп
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан аз	605	590	580	560	555 және одан аз

В005- «Спорт»
Ату (садақ,мылтық) спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)

ЕМТИХАН түрлері	ЕРЛЕР											ӘЙЕЛДЕР										
	ҰПАЙЛАР																					
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0
1. Оқпен ану																						
А) Қару-жарақпен жаттығуларды орындау (бес оқтың нәтижесін көрсету)	47	45	43	41	39	37	35	33	31	30	28 және одан аз	46	45	43	41	39	37	35	33	31	30	25
2. 30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,5 және одан көп	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0
3. Орыннан үш рет секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	670 және одан аз	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550 және одан аз
Жебе ату																						
1.Ноғай арқанды иекке дейін тартып тарту (санмен)	26	25	24	23	22	21	20	15	10	9	8 және одан аз	21	20	19	18	17	16	15	10	5	4	3 және одан аз
2.Арқанды тұрыста ұстап тұру (секундпен)	21	20	19	18	17	16	15	14	10	9	8 және одан аз	16	15	14	13	12	11	10	9	5	4	3 және одан аз
3.30 метрге жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,5 және одан көп	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0 және одан көп
Орыннан үш рет секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	670 және одан аз	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550 және одан аз

В098-«Спорт»
Ату (садақ,мылтық) спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)

Емтихан түрлері	Ерлер					Әйелдер				
	Ұпайлар									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
Дәлдеп ату										
А) Қарумен жаттығу орындау (бес оқ ату нәтижесін көрсету)	47	41	37	31	30 және одан аз	46	41	37	31	30 және одан аз
2. 30 м қашықтыққа жүгіру (секундпен өлшенеді)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9және одан көп
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан аз.	605	590	580	560	555 және одан аз.
Лақтырғышпен ату										
1. Лақтырғышты иекке дейін тарту (қолдану саны)	26	23	21	10	9 және одан аз	21	18	16	5	4 және одан аз
2. Лақтырғышты ұстап тұру (секундпен)	21	18	16	10	9 және одан аз	16	13	11	5	4 және одан аз
3. 30 м қашықтыққа жүгіру (секундпен)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2 және одан көп	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9және одан көп
4. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675 және одан аз.	605	590	580	560	555 және одан аз.

В098-«Спорт»
Велоспорт спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, оқу мерзімі 3 жыл)

Емтихан түрлері	Ерлер											Әйелдер										
												Ұпайлар										
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0
1. Уақыт бойынша бөлек стартпен жарыс 2. Ерлер – 25 км (минут.секунд) 2. Әйелдер – 15 км (минут.секунд)	31.0 0	32.0 0	35.0 0	38.0 0	40.0 0	42.0 0	44.0 0	46.0 0	48.0 0	50.0 0	свыше 50	20.0 0	21.0 0	22.0 0	23.0 0	24.0 0	25.0 0	26.0 0	27.0 0	28.0 0	30.00	Св ы ше 30
2. 30 м қашықтыққа жүгіру (секунд)	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,9	5,0	5,1	5,2	5,5	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	650	605	600	595	590	585	580	575	570	560	555	550

В098-«Спорт»
Велоспорт спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(күндізгі оқу, қысқартылған оқу формасы)

Емтихан түрлері	Ерлер					Әйелдер				
	Ұпайлар									
	20	15	10	5	0	20	15	10	5	0
Уақыт бойынша бөлек стартпен жарыс Ерлер – 25 км (минут.секунд) Әйелдер – 15 км (минут.секунд)	31.00	38.00	42.00	48.00	50.00	20.00	23.00	25.00	28.00	30.00
2. 30 м қашықтыққа жүгіру (секунд)	4,3	4,6	4,8	5,1	5,2	5,0	5,3	5,5	5,8	5,9
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675	605	590	580	560	555

В098-«Спорт»

Фехтование спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері (оқу мерзімі 3 жыл)

Емтихан түрлері	Ерлер											Әйелдер											
	Ұпайлар																						
	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5	0	
1. Негізгі жағдайлар мен қозғалыстарды орындау - әртүрлі қашықтықтардан мишеньге шалу әдістерінің атаулары (қателіктер)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10-нан жоғары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	10-нан жоғары
2. 30 секундта орындықтан секіру (санымен): ерлер, әйелдер	56	55	53	51	49	47	45	43	40	39	30	47	45	43	41	39	37	35	33	30	2	9	25
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	720	715	710	705	700	695	690	680	675	670	605	600	595	590	585	580	575	570	560	5	5	550

В098-«Спорт»
Фехтование спорт түрі бойынша екінші шығармашылық емтиханның нормативтері
(қысқартылған оқу формасы)

Емтихан түрлері	Ерлер					Әйелдер				
	Ұпайлар					20	15	10	5	0
	20	15	10	5	0					
1. Негізгі қалыптар мен қозғалыстарды орындау – әртүрлі қашықтықтардан мишеньге соққылардың атаулары (қателіктер)	1	4	6	9	10	1	4	6	9	10
2. 30 секундта орындыктан секіру (қайталау саны): ерлер, әйелдер	56	51	47	40	39	47	41	37	30	29
3. Орнынан үш қарғып секіру (см)	725	710	700	680	675	605	590	580	560	555

В098-«Спорт»
«Спорттық оңалту» мамандығы бойынша екінші шығармашылық емтиханды

1. Акробатика (ұлдар). Жоғары балл: 30 балл

№	Элемент атауы	Ең жоғары балл-30	Бағалау критерийі
1	Бастапқы қалып (БК) – жартылай отырып тұру, қолдар артқа.	1,5	1,5 балл – бастапқы қалыпты дұрыс қабылдайды, жартылай отыру нақты, қолдар артқа дұрыс қойылған; 1,0 балл – ұсақ қателер бар; 0,5 балл – қалып толық орындалмаған; 0 балл – орындалмады
2	Секіру – алға домалап, отырып тірелу – 1,5 балл	4,5	4,5 балл – секіру мен алға домалау бірізді, таза орындалады, отырып тірелу қалпы нақты; 3–4 балл – аздаған техникалық қате бар; 1–2 балл – домалау толық емес, тепе-теңдік бұзылады; 0 балл – орындалмады
3	Баспен тұру (3 секунд ұстау) – 3,0 балл	7,5	7,5 балл – басқа тұру техникасы дұрыс, дене тік, тепе-теңдік сақталып, 3 секунд ұстайды; 5–6 балл – аздап ауытқу бар, бірақ элемент орындалды; 2–4 балл – тұрыс тұрақсыз, уақыт толық сақталмады; 0–1 балл – орындалмады немесе өрескел қате
4	Отырып тірелу қалпына түсу – 0,5 балл	1,5	1,5 балл – отырып тірелу қалпына нақты және қауіпсіз түседі; 1,0 балл – ұсақ қателік бар; 0,5 балл – қалып толық емес; 0 балл – орындалмады
5	Орнынан тұру – жанға аяқты алшақ қойып айналу, қолдар екі жаққа- тік тұру, – 3,0 балл	7,5	7,5 балл – тұру, айналу, аяқтың алшақ қойылуы және қол қалпы дұрыс, қозғалыс үйлесімді; 5–6 балл – ұсақ қателер бар; 2–4 балл – айналу толық емес, дене қалпы бұзылады; 0–1 балл – орындалмады
6	Солға (оңға) бұрылу – алға домалап, отырып тірелу – 1,5 балл	4,5	4,5 балл – бұрылу мен алға домалау ретімен, нақты орындалады, отырып тірелу дұрыс; 3–4 балл – аздаған қате бар; 1–2 балл – қозғалыс байланысы бұзылған, аяқталу қалпы нақты емес; 0 балл – орындалмады
7	Денені шалқайта жоғары секіру – тепе -теңдік ұстап түсу, қол жанда 0,5 балл	3	3,0 балл – секіру биіктігі жеткілікті, денені шалқайту анық, жерге тепе-теңдікпен түседі, қол жанда; 2,0 балл – ұсақ қате бар; 1,0 балл – тепе-теңдік сақталмады немесе секіру әлсіз; 0 балл – орындалмады

2. Тіреп секіру (ұлдар). Ұзын бағытта қойылған гимнастикалық үлкен ағаш ат , биіктігі – 105 см, аяқтарды алшақ ашып секіру
Жоғары балл: 20

№	Элемент атауы	Ең жоғары балл-20	Бағалау критерийі
1	Екпінді жүгіріс	3	3 б – екпін алу бірқалыпты, жеткілікті жылдам, ырғақты, секіруге сапалы дайындық қамтамасыз етеді; 2 б – екпін жалпы дұрыс, бірақ жылдамдық немесе ырғақта аздаған ауытқулар бар; 1 б – екпін баяу, сенімсіз, жеткілікті белсенді емес; 0 б – элемент өрескел қателікпен орындалды немесе орындалмады
2	Мостикке секіріп түсу	2	3 б – мостикке дәл, ортасына, қарқын жоғалтпай түсті; 2 б – аяқ қоюда аздаған дәлсіздік немесе ырғақ бұзылған; 1 б – сенімсіз, дәл емес түсу, ырғақ жоғалған; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қателікпен орындалды
3	Мостиктен серпілу	4	4 б – екі аяқпен күшті әрі уақтылы серпілу, қол қозғалысымен үйлесімді, бағыт жоғары-алға дұрыс сақталған; 2–3 б – серпілу жеткілікті, бірақ күші немесе үйлесімі толық емес; 1 б – серпілу әлсіз, қозғалыс бағыты бұзылған; 0 б – элемент орындалмады
4	Қол тіреуіне дейінгі ұшу	4	4 б – ұшу бағыты тұрақты, дұрыс, дене қалпы тиімді, қол тіреуге уақтылы дайындалады; 2–3 б – ұшу жалпы дұрыс, бірақ дене қалпында аздаған ауытқулар бар; 1 б – ұшу траекториясы бұзылған, дене бақылауы әлсіз; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қате жіберілді
5	Снарядтан қолмен итерілу	2	3 б – қолдар дәл және симметриялы қойылған, итерілу белсенді, күшті, иық буындарында толық жазылу бар; 2 б – итерілу дұрыс, бірақ белсенділігі жеткіліксіз немесе аздаған техникалық қате бар; 1 б – қол тіреуі дұрыс емес, итерілу әлсіз; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қате жіберілді
6	Қол тіреуінен кейінгі ұшу	3	3 б – ұшу биік, тұрақты, дене түзу, аяқтар анық алшақ ашылған; 1–2 б – ұшу биіктігі жеткіліксіз, дене немесе аяқ қалпында қате бар; 0 б – элемент орындалмады
7	Қону	2	2 б – қону тұрақты, жұмсақ, тепе-теңдік сақталған, қосымша қадамсыз; 1 б – аздаған шайқалу немесе қосымша қадам бар; 0 б – құлау, тепе-теңдікті жоғалту немесе өрескел қате

Ескерту: Секіру қарқынды жүгіріп келу арқылы орындалады, сондықтан екпінді жүгіріс және аяқпен, қолмен күшті серпілу қажет. Қолдар ағаш аттың үстіне денеден едәуір алға қойылады. Аяқтарды алшақ ашу қолмен итерілген сәтте және жамбас буынында денені бұғу кезінде бір мезгілде басталады. Жамбас жоғары көтеріледі. Қолмен итерілгеннен кейінгі жазылу негізінен иық белдеуін жоғары көтеру есебінен орындалады.

3. Акробатика (қыздар). Жоғары балл: 30 балл

№	Элемент атауы	Ең жоғары балл-30	Бағалау критерийі
1	Бастапқы қалып (БК) – негізгі тұрыс. Оң (сол) аяқпен қадам жасау, денені көлденең ұстап тепе-теңдік сақтау, қолдар екі жаққа	4,5	4,5 б – дене түзу, аяқ толық созылған, қол екі жақта, тепе-теңдік сақталған; 3–4 б – аздап шайқалу, қол, аяқ қалпында ұсақ қате; 1–2,5 б – тепе-теңдік бұзылды, аяқ не дене қалпы дұрыс емес; 0–0,5 б – элемент орындалмады
2	Оң (сол) аяқты жақындатып, жартылай отырып, қолдар артқа	1,5	1,5 б – қозғалыс нақты, жартылай отыру толық, қол артқа дұрыс жіберілген; 0,5–1 б – жартылай отыру толық емес, қол қалпы дәл емес; 0 б – орындалмады
3	Алға домалап, аяқтарды айқастырып отырып тірелу	6	6 б – алға домалау толық, жұмсақ, аяқталуы дұрыс, отырып тірелу анық; 4–5 б – аздаған техникалық қате; 2–3 б – домалау әлсіз, аяқталу қалпы толық емес; 0–1 б – өрескел қате не орындалмады

4	Отырып тірелу қалпында толық айналу	1,5	1,5 б – бұрылу толық және нақты; 0,5–1 б – толық емес немесе тепе-теңдік жоғалды; 0 б – орындалмады
5	Артқа домалап, отырып тірелу	6	6 б – артқа домалауда таза, қауіпсіз, соңғы қалып нақты; 4–5 б – аздаған қате; 2–3 б – қозғалыс толық емес, тірелу дұрыс емес; 0–1 б – орындалмады не көп қателікпен орындалды
6	Артқа аунап, шалқасынан жату, қолдар жоғары	1,5	1,5 б – аунау мен аяқталу қалпы нақты; 0,5–1 б – қол қалпы не дене қалпында аздаған қате; 0 б – орындалмады
7	Көпірше жасау	7,5	7,5 б – көпірше толық, қол-аяқ жақсы тірелген, арқа иілімі анық; 5,5–6,5 б – аздап толық емес, бірақ техникасы дұрыс; 3–5 б – көпірше төмен, қол-аяқ бүгіліңкі; 0–2,5 б – орындалмады не өте қате орындалды
8	Солға (оңға) бұрылып, отырып тірелу, орнынан тұрып, қолдарды жоғары және екі жаққа көтеру	1,5	1,5 б – тұру және қол қалпы нақты; 0,5–1 б – тұруда не қол қозғалысында қате; 0 б – орындалмады

4. Тіреп секіру (қыздар). Көлденең қойылған гимнастикалық кіші ағаш ат , биіктігі – 95 см, аяқтарды алшақ ашып секіру
Жоғары балл: 20

№	Элемент атауы	Ең жоғары балл-20	Бағалау критерийі
1	Екпінді жүгіріс	3	3 б – екпін алу бірқалыпты, жеткілікті жылдам, ырғақты, секіруге сапалы дайындық қамтамасыз етеді; 2 б – екпін жалпы дұрыс, бірақ жылдамдық немесе ырғақта аздаған ауытқулар бар; 1 б – екпін баяу, сенімсіз, жеткілікті белсенді емес; 0 б – элемент өрескел қателікпен орындалды немесе орындалмады
2	Көпірге секіріп түсу	2	2 б – мостикке дәл, ортасына, қарқын жоғалтпай түсті; 1 б – аяқ қоюда аздаған дәлсіздік немесе ырғақ бұзылған; 0,5 б – сенімсіз, дәл емес түсу, ырғақ жоғалған; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қателікпен орындалды
3	Көпірден серпілу	4	4 б – екі аяқпен күшті әрі уақтылы серпілу, қол қозғалысымен үйлесімді, бағыт жоғары-алға дұрыс сақталған; 2–3 б – серпілу жеткілікті, бірақ күші немесе үйлесімі толық емес; 1 б – серпілу әлсіз, қозғалыс бағыты бұзылған; 0 б – элемент орындалмады
4	Қол тіреуіне дейінгі ұшу	3	3 б – ұшу бағыты тұрақты, дұрыс, дене қалпы тиімді, қол тіреуге уақтылы дайындалады; 2 б – ұшу жалпы дұрыс, бірақ дене қалпында аздаған ауытқулар бар; 1 б – ұшу траекториясы бұзылған, дене бақылауы әлсіз; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қате жіберілді
5	Ағаш аттан қолмен тірелу	3	3 б – қолдар дәл және симметриялы қойылған, итерілу белсенді, күшті, иық буындарында толық жазылу бар; 2 б – итерілу дұрыс, бірақ белсенділігі жеткіліксіз немесе аздаған техникалық қате бар;

			1 б – қол тіреуі дұрыс емес, итерілу әлсіз; 0 б – элемент орындалмады немесе өрескел қате жіберілді
6	Тірелуден итеріле ұшу	3	3 б – ұшу биік, тұрақты, дене түзу, аяқтар анық алшақ ашылған; 1–2 б – ұшу биіктігі жеткіліксіз, дене немесе аяқ қалпында қате бар; 0 б – элемент орындалмады
7	Қону	2	2 б – қону тұрақты, жұмсақ, тепе-теңдік сақталған, қосымша қадамсыз; 1 б – аздаған шайқалу немесе қосымша қадам бар; 0 б – құлау, тепе-теңдікті жоғалту немесе өрескел қате

Ескерту: Тіреп секіруді орындау барысында екпінді жүгірістің техникасы, мостикке дәл түсу, серпілудің күші мен уақтылығы, ұшу кезіндегі дене қалпының дұрыстығы, снарядтан қолмен итерілу сапасы және қонудың тұрақтылығы бағаланады. Техника бұзылғанда, тепе-теңдік жоғалғанда, қону кезінде қосымша қадам жасалғанда немесе өрескел қателер жіберілгенде баға төмендетіледі. Қойылған талаптарға сәйкес орындалмаған элемент 0 баллмен бағаланады.

5. Арнайы білім алу қажеттілігі бар тұлғалар үшін шығармашылық емтихандарды өткізу ерекшеліктері

1. Қазақ ұлттық спорт университетінің саясатына сәйкес, қызметіндегі негізгі принциптердің бірі барлық студенттерге тең мүмкіндіктер беру және әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, гендерлік, жас ерекшеліктері және басқа да белгілері бойынша, сондай-ақ арнайы білім алу қажеттілігі бар студенттерге қатысты кемсітушілікке жол бермеу болып табылады.

2. Қазақ ұлттық спорт университетінің арнайы білім алу қажеттілігі бар (әрі қарай - АБҚ) талапкерлер үшін шығармашылық емтихандарды олардың психофизиологиялық даму ерекшеліктерін, жеке мүмкіндіктерін және денсаулық жағдайын ескере отырып өткізуді қамтамасыз етеді.

3. Егер шығармашылық емтихандарды өткізу үшін арнайы жағдайлар жасау қажеттілігі туындаса, арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер KNUS құжаттарды қабылдауға өтініш берген кезде осы қажеттілік туралы ақпаратты көрсетеді.

4. Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер үшін шығармашылық емтихан екі кезеңде өткізіледі, бөлек аудиторияда жазбаша тапсырма түрінде ауызша түрде жүзеге асырылады.

I шығармашылық емтихан – «Жалпы физикалық дайындық нормалары».

II шығармашылық емтихан – «Мамандандыру бойынша нормалар»

Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер саны бір аудиторияда келесі мөлшерден аспауы тиіс:

= ауызша түрде шығармашылық емтихан тапсыру кезінде - 6 адам.

Шығармашылық емтиханды тапсыру кезінде аудиторияда KNUS қызметкерлері немесе тартылған тұлғалардан көмекші болуға рұқсат етіледі, ол абитуриентке қажетті техникалық көмек көрсетеді, олардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып (жұмыс орнын алу, қозғалу, тапсырманы оқу және рәсімдеу, емтиханды өткізетін оқытушылармен байланыс жасау).

5. Емтихан басталмас бұрын талапкердің жеке басын анықтау қамтамасыз етіледі. Талапкердің жеке басын анықтау жеке басын қуәландыратын құжаттағы фотосурет арқылы жүргізіледі.

6. Арнайы білім алу қажеттілігі бар тұлғаларға шығармашылық емтихан тапсырған кезде, емтихан комиссиясының шешімі бойынша қосымша уақыт беріледі.

7. Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриенттер шығармашылық емтихан тапсырған кезде, олардың жеке ерекшеліктеріне байланысты қажетті техникалық құралдарды қолдана алады.

Арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриент, егер ол СШ, ЕССШ, ХДСШ спорттық разрядтарына ие болса, ҚР чемпионы немесе жүлдегері, Азия Паралимпиада ойындарының чемпионы немесе жүлдегері, әлем чемпионаттары немесе Паралимпиада ойындарының чемпионы немесе жүлдегері болса, мамандандыру бойынша емтихан тапсырудан босатылады және автоматты түрде 50 балл алады.

9. Құжаттарды қабылдау KNUS қабылдау ережелерінде белгіленген мерзімдер бойынша жүргізіледі. Құжаттарды қабылдау мерзімдерін бұзу ешқандай жағдайда рұқсат етілмейді. Құжаттарды қабылдау аяқталғаннан кейін арнайы білім алу қажеттілігі бар абитуриентке шығармашылық емтихан өткізілетін орны мен күні туралы хабарланады.

6.«Киберспорт» білім беру бағдарламасы бойынша екінші шығармашылық емтихан бағдарламасы

Тапсырма түрлері	Бағалау критерийлері			Ұпай саны
Анаталитикалық тапсырма	Талдау логикасы (10 балл)	Терминологияның дәлдігі (10 балл)	Ұсыныстардың практикалылығы (5 балл)	25 балл
Шығармашылық тапсырма	Түпнұсқалығы (8 балл)	Іске асырылуы (8 балл)	Презентация (9 балл)	25 балл
Жалпы ұпай саны				50 балл

КЕЙСТІК ТАПСЫРМАЛАР НҮСҚАЛАРЫ**Кейс 1. Киберспорт клубын дамыту**

Университет киберспорт клубын ашуды жоспарлап отыр.

Мәселелер:

- студенттердің қатысу белсенділігінің төмендігі;
- шектеулі бюджет;
- даму стратегиясының болмауы.

Тапсырма:

Клубты дамыту жоспарын әзірлеңіз, іс-шаралар ұсыныңыз және олардың тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін деректерді көрсетіңіз.

Кейс 2. Спорттық турнир ұйымдастыру

Сізге студенттер арасында футбол турнирін ұйымдастыру тапсырылды.

Мәселелер:

- қатысушылардың қызығушылығының төмендігі;
- ресурстардың шектеулілігі;
- демеушілер тарту қажеттілігі.

Тапсырма:

Турнирді ұйымдастыру жоспарын ұсыныңыз, қатысушылардың белсенділігін арттыру жолдарын және нәтижелерді талдау әдістерін көрсетіңіз.

Кейс 3. Спорттық брендті ілгерілету

Спорт ұйымы жаңа брендті нарыққа шығаруда.

Мәселелер:

- брендтің танымалдылығының төмендігі;
- жоғары бәсекелестік.

Тапсырма:

Брендті ілгерілету стратегиясын әзірлеңіз және оның тиімділігін бағалау үшін қандай деректерді жинау қажет екенін көрсетіңіз.

Кейс 4. Фитнес-орталыққа келушілер санын талдау

Университет жанындағы фитнес-орталықта келушілер санының азаюы байқалады.

Тапсырма:

Келушілер санының төмендеуінің ықтимал себептерін талдаңыз, басқарушылық шешімдер ұсыныңыз және қандай деректерді талдау қажет екенін анықтаңыз.

Кейс 5. Спорт мектебін басқару

Спорт мектебінде тәрбиеленушілердің спорттық нәтижелерінің төмендеуі байқалады.

Тапсырма:

Жағдайды жақсарту бойынша шаралар ұсыныңыз және тиімділікті арттыру үшін деректер аналитикасын қалай қолдануға болатынын көрсетіңіз.

Білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихан бағдарламасы: "Спорт индустриясын басқару және деректерді талдау"

Осы бағдарлама "спорттағы Менеджмент және инновация" департаментінің профессор-оқытушылар құрамынан тұратын комиссия ситуациалық есепті шешу (casestudy) нысанында өткізетін оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтиханды өткізудің мазмұны мен тәртібін айқындайды.

Емтиханның мақсаты-аналитикалық ойлауды, басқарушылық құзыреттілікті, спорт саласында шешім қабылдау қабілетін бағалау, сонымен қатар мәліметтермен жұмыс істеудің негізгі түсінігі.

Емтихан жазбаша нысанда өткізіледі (қажет болған жағдайда ауызша қорғау көзделеді), ұзақтығы 90 минут, комиссия таңдаған бір кейс-тапсырманы орындауды қамтиды, бұл ретте ең жоғары балл 50 баллды құрайды.

Жауап құрылымы келесі элементтердің дәйекті орындалуын қамтиды:

- негізгі факторларды анықтай отырып, ұсынылған жағдайды талдау;
- негізгі проблемалар мен мүмкіндіктерді анықтау;
- басқару шешімдерін әзірлеу және негіздеу;
- шешім қабылдау үшін қажетті деректер түрлерін және оларды пайдалану тәсілдерін көрсету;
- тұжырымдарды тұжырымдау

Бағалау дескрипторлармен келесі критерийлер бойынша 50 балдық шкала бойынша жүзеге асырылады:

- жағдайды талдау (0-10 балл) - жоқ немесе дұрыс емес талдаудан бастап терең және жүйелі қарауға дейін;
- проблемалар мен мүмкіндіктерді анықтау (0-10 балл) - проблемаларды анықтамаудан себеп-салдарлық байланыстармен нақты анықтауға дейін;
- ұсынылған шешімдер (0-10 балл)
- шешімдердің болмауынан негізделген, шынайы және тәжірибеге бағытталған ұсыныстарға дейін;
- деректер аналитикасын пайдалану (0-10 балл)
- түсінбеушіліктен деректерді және оларды қолдану тәсілдерін нақты анықтауға дейін; логика,
- құрылым және аргументация (0-10 балл)
- фрагменттік және жүйелік емес жауаптан логикалық тұрғыдан құрылған, дәйекті және дәлелді презентацияға дейін

Кейс - тапсырма нұсқалары

Кейс 1.Киберспорт клубын дамыту

Университет киберспорт клубын ашуды жоспарлап отыр.

Мәселелер:

- студенттердің аз қатысуы;
- шектеулі бюджет;
- стратегияның болмауы.

Тапсырма:

Клубтың даму жоспарын жасаңыз, іс-шараларды ұсыныңыз және тиімділікті бағалауға қандай деректер көмектесетінін көрсетіңіз

Кейс 2.Спорттық турнирді ұйымдастыру

Сізге футболдан

Студенттік турнир ұйымдастыру тапсырылды.

Мәселелер:

- қатысушылардың төмен қызығушылығы
- шектеулі ресурстар
- демеушілерді тарту қажеттілігі

Тапсырма:

Турнир жоспарын, белсенділікті арттыру жолдарын және нәтижелерді талдау әдістерін ұсыныңыз.

Кейс 3.Спорттық брендті жылжыту

Спорттық ұйым жаңа брендті шығарады.

Мәселелер:

- төмен тану
- жоғары бәсекелестік

Тапсырма:

Жылжыту стратегиясын жасаңыз және тиімділікті бағалау үшін қандай деректерді жинау керектігін ұсыныңыз.

Кейс 4. Фитнес-орталыққа қатысуды талдау

Университеттегі Фитнес орталығы сабаққа қатысудың төмендеуін тіркейді.

Тапсырма:

Ықтимал себептерді талдаңыз, басқару шешімдерін ұсыныңыз және қандай деректерді талдау керектігін анықтаңыз.

Кейс 5. Спорт мектебін басқару

Спорт мектебінде оқушылардың нәтижелерінің төмендеуі байқалады.

Тапсырма:

Жағдайды жақсарту шараларын ұсыныңыз және тиімділікті арттыру үшін деректер аналитикасын қалай пайдалануға болатынын көрсетіңіз.

ДЕСКРИПТОРЛАРМЕН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

1. Жағдайды талдау (0-10 балл)

Балл	Дескрипторлар
9–10	Жағдайға терең және жан-жақты талдау жүргізілді, негізгі факторлар анықталды, жүйелі ойлау көрсетілді
7–8	Талдау жеткілікті, негізгі аспектілері анықталды, логика бар, бірақ тереңдігі толық ашылмаған
5–6	Беттік талдау, жүйелік байланысы жоқ жеке факторлар анықталды
3–4	Талдау әлсіз, жағдайдың мәнін көрсетпейді
0–2	Алдау жоқ немесе мүлдем дұрыс емес

2. Қиындықтар мен мүмкіндіктерді анықтау (0-10 балл)

Балл	Дескрипторлар
9–10	Негізгі мәселелер мен мүмкіндіктер нақты анықталған, себеп-салдарлық байланыстар орнатылған
7–8	Негізгі мәселе бөлінді, бірақ терең негіздеме жоқ
5–6	Жүйеліліксіз жеке мәселелер анықталды
3–4	Мәселелер ішінара немесе дұрыс белгіленбеген
0–2	Мәселелер анықталған жоқ

3. Ұсынылған шешімдер (0-10 балл)

Балл	Дескрипторлар
9–10	Тәжірибеде қолданылатын шынайы, негізделген және инновациялық шешімдер ұсынылған
7–8	Шешімдер логикалық және қолданылатын, бірақ жеткілікті түрде өңделмеген
5–6	Шешімдер ішінара мәселеге сәйкес келеді, шектеулі практикалық
3–4	Шешімдер әлсіз, аз қолданылады
0–2	Шешімдер жоқ немесе тапсырмаға сәйкес келмейді

4. Деректер аналитикасын қолдану (0-10 ұпай)

Балл	Дескрипторлар
9–10	Деректер түрлері, оларды жинау және шешім қабылдау үшін Қолдану тәсілдері нақты анықталған
7–8	Негізгі деректер көрсетілген, бірақ аналитиканы терең зерттемей
5–6	Ерекшеліксіз деректерді еске түсіру
3–4	Деректердің рөлін нашар түсіну
0-2	Деректер аналитикасы жоқ

5. Логика, құрылым және дәлелдеу (0-10 ұпай)

Балл	Дескрипторлар
9–10	Жауап қисынды құрылымдалған, дәлелдер дәйекті және сенімді
7–8	Жалпы логикалық жауап, құрылымның шамалы бұзылуы
5–6	Құрылым ішінара орындалады, аргумент әлсіз
3–4	Жауап үзінді, логика бұзылған
0–2	Құрылым мен логиканың болмауы

ҚОРЫТЫНДЫ БАҒАЛАУ ШКАЛАСЫ

Балл	Деңгей Деңгей
45–50	Өте жақсы
35–44	Жақсы
25–34	Қанағаттанарлық
0–24	Қанағаттанарлықсыз

9. Шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібі

Шығармашылық емтихан «Мамандық бойынша нормативтер» спорт залында өткізіледі:

- Барлық абитуриенттер 20 адамнан топтарға бөлініп, белгіленген уақыт бойынша емтихан тапсырады;
  - Стадионға кіру – бір абитуриенттен;
  - Абитуриенттерді секторларға орналастыру санитарлық талаптарға сәйкес жүргізіледі;
  - Нормативті талаптарды тапсыру үшін абитуриенттерді шақыру:
    - а) 100 м – 4 абитуриенттен;
    - б) Көлбеу темірге тартылу (ұлдар) – бір абитуриенттен;
жатып денені көтеру және түсіру (қыздар) – бір абитуриенттен;
    - а) 1000 м (ұлдар) және 1000 м (қыздар) – жүгіріс сырғымалы график бойынша.
  - Барлық абитуриенттер 10 адамнан топтарға бөлініп, белгіленген уақыт бойынша емтихан тапсырады;
  - Спорт кешеніне кіру – бір абитуриенттен;
  - Абитуриенттерді қосымша бөлмелерге орналастыру санитарлық талаптарға сәйкес жүзеге асырылады;
  - Спорт залында нормативтерді тапсыру үшін шақыру – бір абитуриенттен.
- Емтихан нәтижелері мен нормативтік талаптарды тапсырудың қорытындылары – Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарында шығармашылық емтихандарды ұйымдастыру және өткізу ережелеріне сәйкес жарияланады.